

TÄISKASVANUTE HINGAMISPÄEVAKOOLI
ÕPPETÜKID

**NII HEAS KUI HALVAS:
ÕPPETUNDE VANA TESTAMENDI
ABIELUPAARIDELT**

Gordon Christo, Ph D ja Rosenita Christo, M.A.

Adventistide Koguduste Eesti Liidu Hingamispäevakooli osakond
2007

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette SPA Peakonverentsi täiskasvanute hingamispäevakooli osakond. Õppetükkide ettevalmistus kulgeb ülemaailmse hingamispäevakooli käsikirjade hindamise komitee üldjuhtimisel. Selliselt peegeldavad väljaantud õppetükid ka komiteepoolset panust.

Sissejuhatus

Saksa luuletaja Heinrich Heine pärandas oma kinnisvara testamendiga mehele, kes abiellub tema lesega. Ta põhjendas oma tegu väitega, et nii on vähemalt ühel inimesel tema surmast siiralt kahju.

Patu üks kõige valusamaid tagajärgi on olnud selle hukutav mõju abielule. Pühakirja (ja Ellen White'i selgituste) põhjal võime järeldada, et abielu oli mõeldud olema üheks kõige ülendavamaks ja edasiviivamaks inimeksistentsi osaks. See oli kavandatud esile tooma meie inimsust nii nagu mitte ükski teine asi seda teha ei suuda. Maaailma loomisest inimkonna heaks ei olnud Jumala arvates veel küllalt. Oma armastuses meie vastu andis Ta meile enam, võib-olla õnnistustest suurima – abielu.

Jah, alates keelatud vilja esimesest suutäiest hakkasid asjad liikuma halvemuse suunas. Piibel räägib, et esimese inimpaari esimene patt mõjutas otsemaid nende suhteid. „Ja nende silmad avanesid.” (1. Mo 3:7). Patt muutis täielikult mehe ja naise, abikaasade vahelist suhet.

See, mis pidanuks olema rõõmu, vabaduse ja rahulduse allikaks, on liigagi sageli osutunud õnnetuse, rõhumise ja meeleheite allikaks. Mitte küll alati (tõepoolest, paljudel juhtudel on abielu vaimse ja füüsilise ühtsuse imepäraseks väljenduseks, kus abielupooled teineteist täiendavad), kuid paraku ülemäära tihti.

Käesoleval veerandil vaatleme Vana Testamendi abielupaaride elu. Meie eesmärgiks pole niivõrd õppida tundma abielus toimivaid põhimõtteid, kuivõrd abielupaaride (kes paljudel juhtudel koosnesid küll enam kui kahest abielupoolest) näitel uurida selliseid olulisi teemasid nagu usk, teod, sõnakuulelikkus, lootus, usaldus, armastus ja veel terve hulk mõisteid, mis käivad kaasas Issanda järgimisega meie langenud maailmas.

Abielu kasutamine õppetöö algmaterjalina on igati põhjendatud, sest just abielu on inimeksistentsile sedavõrd ürgomane. See suhe paneb aluse perekonnale ja üldiselt toimub ka inimkonna juurdekasv perekonna

vahendusel. Arvestades sedagi, kui võrd sageli kasutatakse Piiblis abielu mitmete vaimulike tõdede sümbolina, on abielu meile heaks lähtepunktiks.

Loomulikult ei ole kõik inimesed abielus. Paljud piiblitegelased olid vallalised – Taaniel, Ristiija Johannes, Jeesus (edaspidi tuleks ehk uurida vallaliste elu Piiblis!). Põhimõtted, mida Piiblis talletatud abielude uurimine esile toob, on suures osas rakendatavad meie ellu, olenemata sellest, kas oleme abielus või mitte.

Niisiis, jälgides järgmisel kolmel kuul eri abielupaaride elu – Adam ja Eeva, Aabraham ja Saara, Rutt ja Boas, Ahab ja Iisebel jt – püüame leida Jumala Sõnast praktilisi tõdesid, mida kasutada nii oma igapäevastes suhetes teiste inimeste kui Issandaga, kes ütleb oma rahvale: „Sest nagu noor mees naib neitsi, nõnda naivad sind su pojad; ja nagu peigmees tunneb rõõmu pruudist, nõnda tunneb su Jumal rõõmu sinust” (Jes 62:5).

Selle kvartali õppetükkide autorid on olnud õnnelikus abielus palju aastaid. Gordon Christo on haridusjuht Lõuna-Aasia Divisjonis, tema abikaasa Rosenita töötab divisjoni kantseleis. Neil on kaks täiskasvanud last.

Sisukord

1. Aadam ja Eeva: kavandatud ideaal
2. Aabraham ja Saara: proovilepandud ja läbikatsutud usk
3. Iisak ja Rebeka: võistlejate vanemad
4. Jaakob ja Raahel: armastus ja töö
5. Mooses ja Sippora: mõistvad suhted
6. Simson ja tema naised: hukatuslik kirg
7. Boas ja Rutt: kindlad alused
8. Elkana ja Hanna: Ühe töotuse täitmine
9. Iiobid: elamine kaotustega
10. Taavet ja Batseba: abielurikkumine ja sellele järgnev
11. Ahab ja Iisebel: võimu väärkasutamine
12. Hoosea ja Gomer: truudusetule andestamine
13. Jehoova ja Iisrael: täideviimine peale luhtumist

Lühendid

- AA - EGW: Apostlite teod
AH - EGW: Adventkodu
(1...7)BC - SPA Piiblikommentaariid
COL - EGW: Kristuse tähendamissõnad
DA - EGW: Ajastute igatsus
Ed - EGW: Kasvatus
Ev - EGW: Evangelism
EW - EGW: Varajased kirjutised ehk Kogemused ja nägemused
GC - EGW: Suur võitlus
MB - EGW: Mõtteid õndsakskiitmise mäelt
MH - EGW: Suure Arsti jälgedes
PK - EGW: Prohvetid ja kuningad
PP - EGW: Patriarhid ja prohvetid
SC - EGW: Tee Kristuse juurde
(1...3)SM - EGW: Valitud kuulutused
(1...9)T - EGW: Tunnistused kogudusele

1. õppetükk — 30. juuni – 6. juuli

Aadam ja Eeva: kavandatud ideaal

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1. Mo 1:26, 2:18-3:16.

Meelespeetav tekst: „Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha!” (1. Mo 2:24).

Aadama ja Eeva lool on kaunis algus, kuid kurb lõpp. Jumal oli neile andnud kõik, mis on hea. Nad olid kena peig ja kaunis pruut, kelle iseloom ja ihu olid veatud. Nende kodu asus imeilusas aias, kus polnud vaja mitte millegi pärast muret tunda. Kõige tipuks oli Jumal andnud neile võimaluse elada igavesti. Nende abielu algas paremini kui ükskõik, milline muinasjutt.

Paraku kujunes loo lõpp kaugelt erinevaks muinasjutulisest „ja nad elavad õnnelikult tänapäevani”- lõpust. Jutustus Adamast ja Eevast lõpeb hoopis sellega, kuidas nad nii enda kui kõigi järeltulevate inimeste, sealhulgas abielupaaride õnnetuseks kõik kaotavad. See on kõnekas näide patu hinnast. Jutustus pattulangemisest peaks meile alati meenutama seda, milleni viib Jumalast eemaldumine.

Pilk nädalale: Esimeste inimestena olid Adam ja Eeva valmistatud oma Looja kuju järgi. Mida see tähendab? Mis juhtus siis, kui see kuju patu tõttu rüvetus? Mida õpetab meile nende kurb pattulangemise lugu?

Loodud Jumala näo järgi

„Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks” (1 Mo 1:27).

Väljendi „Jumala näo järgi” tähendust selgitab osaliselt sellele järgnev „ta lõi tema meheks ja naiseks.” Mees ja naine koos peegeldavad Jumala olemust. Üks sugu täiendab teist. Mees- ja naissoost inimolendid ei pidanud elama eraldi, vaid loomupäraselt otsima teineteise seltsi. Mees- ja naissoo kooslus on hädavajalik inimühiskonna säilitamiseks ja inimsoo edasikestvuseks.

Paljud seostavad Jumalat ainuüksi meessooga. Ehkki heebreakeelses sõnal Jumala kohta on meessoole omane mitmuse lõpp ja koos tegusõnadega võtab see meessoole omase vormi, omistab Piibel Jumalale ka naiselikke omadusi.

Milliseid naissoole omaseid jooni nimetatakse siin Jumala iseloomuomadustena? 5 Mo 32:11; Jes 49:15, 16; 66:12, 13; Ho 13:8; Mat 23:37.

Ideaalis moodustab eri soost paar harmoonilise terviku, nii nagu Jumala kolme Isiku vahel valitseb täiuslik kooskõla. Jumala tegevust märkiv tegusõna on mitmuses, mis viitab Kolmainsusele: „Tehkem inimesed oma näo järgi, meie sarnaseks” (1 Mo 1:26).

Kas võime siis öelda, et ideaalis peegeldab mehe ja naise ühendus Jumala kolme Isiku vahel valitsevat täiuslikku harmooniat?

Jumal on armastus. Selleks, et armastus saaks eksisteerida, peab olema nii see, keda armastada, kui see, kes armastab. Mehe ja naise partnerluses peegeldub just niisugune põhimõte. Sarnaselt Jumalale on mehele ja naisele loomupärane saada ühendatud armastuse kaudu. Armastus on inimsuhte alus. Inimesed elavad selleks, et armastada, ja ilma selleta pole nad täiuslikud, olenemata sellest, kas see armastus on väljendatud abielus või mitte. Vallalised saavad väljendada armastust teisel viisil. Ärgem unustagem, et Jeesus ei olnud abielus.

Kuidas aitab Jeesuse surma kaudu avalduv armastus (Joh 15:13) meil mõista, mida armastus tegelikult tähendab?

Sobiv abiline**Miks valmistas Issand Aadamale naise? 1 Mo 2:18.**

Miks ei olnud Aadamal hea „üksi” olla? Olid talle ju seltsiks loomad, Jumalast rääkimata?

---

1 Mo 2:18-22 ütleb, et ehkki Jumal oli teadlik mehe vajadusest kaaslaste järele, ootas Ta naise loomisega kuni kõikidele loomadele olid pandud nimed. Seda jutustust lugedes võime aimata Aadam kasvatav tunnet, et ta on üks. Tal ei saanud jääda märkamata, et Jumala poolt tema ette toodud loomad ja linnud olid paarides. Ta andis igale paarile küll sama nime, kuid ta pidi nägema, et üks neist on isane ja teine emane. Nad olid üksteise kaaslasteks viisil, mida ei saanud neile pakkuda ükski teine loom ega lind. Seevastu Aadamale „ei leidunud abilist, kes tema kohane oleks” (1 Mo 2:20). Tema üksiolek oli silmatorkav.

Iga loomispäeva lõpul võis Jumal oma tööle vaadates öelda, et tehtu oli „väga hea.” Aadama kontekstis kasutatakse seda sõna aga teisiti. Jumal ütleb, et „inimesel ei ole hea ükski olla” (1 Mo 2:18).

Kuidas iseloomustab Jumal naist, kelle Ta Aadamale kavatses valmistada? 1 Mo 2:18.

Jumal ütleb, et Tal pole plaanis luua Aadamale lihtsalt abilise, vaid kellegi, kes teda täiendaks. Heebreakeelne sõna tähendab otseses tõlkes „nagu tema teine pool.” Inimese partneri osaks polnud lihtsalt abistada – valmistada toitu, kasvatada lapsi või hoolitseda aia eest. Eeva pidi olema tema teine pool – tema tugi, partner selle sõna õiges tähenduses. Naise väärtus peitus tema isiksuses. Sõna „abi” ei märgi päris kindlasti vähemväärtuslikku isikut, kui mõtleme selle peale, et Piibel nimetab sageli Jumalat inimeste abimeheks (vt L 30:11, 54:6; 121:2; Heb 13:6).

Tuleta meelde kedagi, kes võib praegu tunda end üksildasena. Kui palju oled valmis endast andma, et teda aidata?

Abikaasad

1 Mo 2:23 on Aadama esimene reaktsioon Eevat nähes mitte romantiline, vaid kergendustunne. Heebreakeelset sõna võib küll tõlkida „nüüd,” kuid parim tõlge oleks tõenäoliselt „Lõpuks!” Lõpuks ometi oli tema kõrval elusolend, kellega ta sai end samastada. Naine polnud küll otseselt tema kaaslane, sest mehe ribist valmistatuna oli ta sõna otseses mõttes osa temast. Matthew Henry on öelnud, et naist „ei valmistatud mehe peast, et tema üle valitseda, ega tema jalgadest, et saada jalge alla tallatud, vaid küljeluust, et olla temaga võrdne, mehe kaitsva käsivarre all ja armastava südame ligi.”

Loe 1 Kor 11:11, 12. Mida räägib Paulus abikaasade vahelisest üksmeelest ja kooskõlast?

Loe 1 Mo 2:24. Kuidas peavad muutuma abieluinimese eelistused ja kelle poole peab ta hoidma selle kirjakohta alusel?

Antud tekst ei nõua, et inimene jätab maha oma vanematekodu ja asub elama abikaasa koju nagu praktiseeritakse mõnedes kogukondades. See tekst osutab abielupoolte prioriteetide muutumise vajadusele. Vanematel pole enam viimase sõna õigust abielus oleva lapse üle. See oli tähtis teema Vana Testamendi aegses kultuurikontekstis, kus lapsed pidid kogu elu vältel oma vanemaid austama. Tänapäevalgi ei tohiks see olla teisiti, kuid abieluinimese prioriteet number üks on siiski abikaasa. Jeesus kuulutas 1 Mo 2:24 kommenteerides, et mees ja naine „ei ole .... enam kaks, vaid üks liha” (Mat 19:6). Abikaasad peavad olema üks nii sotsiaalses, emotsionaalses kui ka vaimulikus mõttes, nagu Kolmainsus on üks. See on üks viis, kuidas saab abielu peegeldada „Jumala kuju”.

Kui oled abielus, mida peaksid tegema, milliseid suhtumisi muutma, et olla oma abikaasaga lähedasem? Kui sa ei ole abielus, millised muutused aitavad sul saavutada paremat ja lähedasemat suhet sind ümbritsevatega?

Kaks on parem kui üks

Loe 1 Mo 3:1-6. Jutustuse mitmed elemendid osutavad sellele, et Eeva oli kiusatusse langedes üksinda: (1) madu pöördub ainult naise poole; (2) Aadam näib olevat mujal, sest teda ei mainita enne, kui Eeva pakub talle puuvilja; (3) Aadamat neetakse ainult oma naise, mitte mao keelitustele järeleandmise pärast.

Mitmed piiblitõlked ja kommentaarid väidavad, et Aadam oli kiusamise hetkel Eevaga koos (1 Mo 3:6). Heebrea keeles on mitmeid sõnu, mida võib tõlkida sõnana „koos.” Kaks olulisemat neist on *etzel* ja *im*. Antud tekstis kasutatakse viimast.

Etzel on eessõna, mida kasutatakse asukoha märkimisel millegi juures või kõrval. (Vt 1 Mo 39:15, 18). Seevastu *im* märgib suhet. „Immaanuel” Jes 7:14 ja 8:8, 10 algab eessõnaga *im* ja tähendab „Jumal meiega.” Sellega märgitakse suhte olemust, mitte geograafilist asukohta.

Seega 1 Mo 3:6 ei ütle konkreetselt, et Aadam oli Eeva kõrval, kui naist kiusati. Aadam kasutab sedasama eessõna 1 Mo 3:12, meenutades Jumalale, et Tema andis mehele naise. Seega tähendab *im* „koos” vastastikuste suhete mõttes. Kui mees olnuks naisega koos, poleks naine võib-olla kiusatusele järele andnud. „Inglid olid Eevat hoiatanud, et ta igapäevast tööd tehes oma mehe juurest ei lahkuks; koos olles oli Eeval kiusatuse oht väiksem kui üksinda.” – PP 53, 54.

Mida ütlevad meile järgnevad kirjakohtad tänase õppetüki kontekstis:

Õp 11:14 _____

Kog 4:9-11 _____

Jak 5:16 _____

Kuidas on sind elus aidanud teiste inimeste abivalmidus, kaitse ja hea nõu? Kuivõrd valmis oled sina abi paluma, aga ka teistele vajadusel abi andma? Too klassis mõni näide sellest, kuidas keegi on sind hädas tõsiselt aidanud.

Suhte peale pandud needus

„Sa himustad küll oma meest, aga tema valitseb su üle“ (1 Mo 3:16).

Ühe hetkega kaotasid Aadam ja Eeva kõik – süütuse, valitsejaseisundi, surematuse, Eedenis asuva kodu ja turvalisuse. Vastutasuks said nad süütunde, loomade allumatuse, kodust väljasaatmise, hirmu, võitluse olemasolu pärast, surma jne. Täiuslikus harmoonilises armastuses elav paar suudab üheskoos taluda kõikvõimalikke raskusi, kuid lisaks kõigele kaotatule kogesid nad oma ideaalse suhte lõhenemist.

Adamas areneb kalduvus domineerida, mis rikub iga suhet. Jumal nägi ette, et nii mõnigi mees püüab oma valitsevat positsiooni kindlustada jõuga. Nii polnud Jumal seda mõelnud. Ta ei rääkinud Aadamale, kuidas too peab tulevikus käituma, vaid kõneles Eevale, millised saavad olema tema patu tagajärjed. Need olid risti vastupidised sellele, milliseks oli Jumal abikaasade vahelised suhted kavandanud.

Loe 1 Tm 2:1-14. Mida Paulus siin ütleb ja kuidas seostab ta oma sõnad pattulangemisega?

Piibel peab õigeks seda, et naine alistab end oma abikaasale (1 Pt 3:1). Näide Saarast, kes kuuletus Aabrahamile ja kutsus teda “isandaks” on tõelise alistumise eeskuju. Samas on naistele öeldud, et nad ei peaks oma mehi kartma (6. s). Meestel kästakse oma naist kohelda armastuse ja austusega. Peetrus osutab sellele, et vastasel juhul jäävad nende “palved ... tagajärjeta” (7. s). Niisugused on juhised pärast pattulangemist elavaile paaridele.

Kui oled oma eksimusega kellelegi haiget teinud, kuidas saad omalt poolt aidata tal sellest üle saada? Sa ei saa muuta minevikku. Kuidas muuta tulevikku, et teie suhe püsiks tugevana?

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G White'i raamatust "Adventkodu" peatükk "Eedeni kodu – eeskuju meile," orig lk 25-28.

"Jumal oli loonud Eeva Aadamaga võrdseks. Kui nad oleksid jäänud Jumalale sõnakuulelikuks ja elanud Tema suure armastuse seaduse järgi, oleksid nad alati olnud üksmeelsed. Patuga kaasnesid lahkkelid ja selleks, et nüüd kooskõla säilitada, pidi üks neist alistuma. ... Kui langenud inimkond oleks Jumala käsus esitatud põhimõtteid hinnanud, oleks see otsus, ehkki patust tingitud, osutunud õnnistuseks. Kuid et mehed kuritarvitavad sageli neile antud ülemvõimu, on naiste elu tihtipeale kibe ja koormav." PP 58, 59.

Küsimused aruteluks

1. Miks üldjuhul funktsioneerivad edukamalt sellised perekonnad, ühiskonnad, organisatsioonid, kus on võrdsete partnerite seast valitud üks juht? Millised on niisuguse korralduse eelised? Millised on võimalikud ohud?

2. Vaadake klassis koos üle oma vastused kolmapäevase osa küsimusele. Mida kasulikku võite üksteise vastustest õppida? Kuidas saavad klassikaaslased üksteist aidata? Arutlege selle üle, kuidas aidata üheskoos niisuguseid koguduseliikmeid, kes maadlevad probleemidega?

3. Milliseid universaalseid inimsuhetes rakendatavaid põhimõtteid leiame abielupaaride elu uurides?

4. Kuidas aitab teie kogudus naisi, kes elavad koos vägivaldse abikaasaga? Mida enamat saaksite teha ja peaksite tegema?

Kokkuvõte: Aadama ja Eeva suhtes valitsenud võrdsus, vastastikune armastus ja austus oli määratud olema kõigi abielupaaride osa. Paraku rikkus patt seda ideaali ja tänapäeval jälitavad abielusid kõikvõimalikud probleemid. Jumala lastena peame andma Pühale Vaimule võimaluse taasluua meis algne Jumala kuju.

2. õppetükk — 7. – 13. juuli

Aabraham ja Saara: proovilepandud ja läbikatsutud usk

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1 Mo 12:2; 16:1-5; Jak 2:20-26.

Meelespeetav tekst: “Usk võimaldas Aabrahamil, kuigi kõrges eas – ja Saara ise oli viljatu – saada isaks, sellepärast et ta pidas ustavaks teda, kes töotuse oli andnud” (Heb 11:11 NIV).

Lükates edasi oma töotuse täitmist, pani Jumal proovile Aabrahami ja Saara usu. Paljud Uue Testamendi kirjutajad osutavad Aabrahamile kui usu eeskujule (Rm 4. ptk ja Heb 11. ptk). Heebrea kirja 11. peatüki edasises osas tuuakse esile Aabrahami usk ka seoses oma poja Iisaki ohverdamisega. Kirja autor iseloomustab Aabrahami inimesena, kelle usk väljendus tegudes (Jak 2:23, 24).

1 Moosese raamat kujutab Aabrahami jumalakartliku, külalislahke, suuremeelse mehena, keda austasid nii ümberkaudsed kuningad kui teised rahvad. Saara jääb suures osas tahaplaanile. Aabrahami usu tõsise proovilepaneku loos, Iisaki ohverdamisel, Saarat isegi ei mainita. Ainsad korrad, mil Saara võtab initsiatiivi enda kätte on Haagari andmine Aabrahamile ja hilisem nõue, et ümmardaja koos oma poja Ismaeliga minema saadetaks.

Mida võime õppida sellelt ustavalt, ehkki mitte veatult abielupaarilt?

Pilk nädalale: oma usu eest kiidetud Aabraham ja Saara sattusid nii mõnelgi korral olukorda, kus nende usk Jumalasse jäi väheseks.

Inimlikud lahendused Jumala plaani elluviimiseks

Esimene töötus Aabrahamile (1 Mo 12:2) ei täitunud “mõistlikul” ajal ning Aabraham ja tema naine olid vananemas. Mida vanemaks nad jäid, seda tõsisemaks muutus pärija, õigemini selle puudumise küsimus. Kuidas täituvad Jumala töötused? Kas saabki niisuguses olukorras panna Aabrahamile süüks püüdeid lahendada olukorda inimlikul teel?

Kõigepealt otsustasid Aabraham ja Saara lapsendada oma sulase Elieseri (1 Mo 15:2, 3). Iidsed Nuzi savitahvlid patriarhide-eelsest ajastust, heidavad valgust toleaegele tavale, kus lastetu abielupaar lapsendas teenri või tema poja, kellele pärandati oma varandus. Vastutasuks pidi lapsendatud teener tagama oma kasuvanemaile väärivad matused. Lepingus oli aga punkt, mille kohaselt kaotas kokkulepe kehtivuse, kui abielupaarile sündis peale lepingu sõlmimist oma laps. Seega oli Aabrahamil seaduslik alus niisuguse lahenduse peale mõelda. Tegu oli tunnustatud tavaga.

Kuidas 1 Mo 15:4, 5 teine töötus välistab Elieseri töötatud pärijana? Mida lubab see töötus veel Aabrahami järeltulijaile?

Järgmine mõte pärija muretsemiseks tuleb Saaralt. Pärast kümneaastast elu Kaanani pakub ta Aabrahamile naiseks oma ümmardajat Haagarit (1 Mo 16:1-3). Ka selle tava kohta leiame teavet Nuzi tahvlitelt. Lastetu abielunaine võis anda oma orjatüdruku abikaasale, kuid õigus sellest vahekorras sündivate laste üle kuulus abielunaisele. Nuzi tahvlid kinnitavad ka, et ümmardajast sündinud poisslaps pärib kogu varanduse juhul, kui mehe seaduslikule abikaasale ei sünni edaspidi oma poega. Selliselt sündinud poeg täitnuks Jumala töötuse, mille kohaselt pärija pidi põlvnema “Aabrahami ihust.”

Mismoodi läheb kolmas, 1 Mo 17:16, 19 antud töötus eelnevaist veelgi konkreetsemaks? Kuidas välistab see ka Ismaeli töötatud pärijana? Loe neljandat töötust 1 Mo 18:10, 14. Millises mõttes on see kõige konkreetsem?

Kakskümmend viis aastat möödusid töötatud pärija ootuses. Iga töötuse ja mööduva aastaga näitas Jumal üha selgemalt, et see poeg saab olema ime läbi sündinud laps.

Loe 1 Mo 15:6 ja Rm 4:3 tänase osa kontekstis. Millist lootust pakuvad sulle need kirjakohtad?

Valed

Ehkki Aabraham ja Saara olid Terahi lapsed, olid neil erinevad emad. Kui Jumal kutsus Aabrahami oma kodu jätma, oli üks tema muredest tundmatuse ees seotud oma kauni naisega. Aabraham ei usaldanud paganate kombeid, seepärast käskis ta Saaral, oma naisel ja poolõel, öelda kõikjal, et nad on õde ja vend, mitte abikaasad (1 Mo 20:12, 13).

Miks käskis Aabraham Saaral valetada? Kui põhjendatud ja loogilised olid tema kartused? Miks jäi tal sinu arvates siin usust puudu? Vt 1 Mo 12:11-13.

Nälja-aegadel suundusid kaananalased sageli Egiptusesse, kus põlde niisutati Niiluse veega. Tegu polnud mitte rännakuga, mille ainsaks eesmärgiks oli hankida toitu, vaid sooviga mõnda aega ka Egiptuses elada (1 Mo 12:10). Paraku kaasnes näljaohu eest põgenemisega uus oht. Ehkki Saara oli 60-ndates, pani tema ilu ikka veel mehi pead pöörama. Aabrahami hirm oli vägagi põhjendatud. Egiptlaste arvates oli Saara silmatorkavalt ilus, et temast ka vaaraole rääkida. On päris keeruline kujutleda, kuidas oleks Aabraham ilma valetamata sellest olukorrast välja tulnud.

Siin sekkus Jumal, saates vaarao peale nuhtlused (17. s). Otsemaid andis valitseja Saara tagasi oma abikaasale ja noomis Aabrahami valetamise pärast. Häbistatud Aabraham aga avastas, et egiptlaste kõlbelisus andis isegi temale silmad ette ning lisaks oli tema usaldamatus Jumala vastu alusetu.

Paraku unustasid nii Aabraham kui Saara selle õppetunni. Aastaid hiljem kordasid nad sama viga (1 Mo 20:2).

Kas oled olnud olukorras, mida oli sinu arvates võimalik lahendada üksnes valetamisega? Meenuta juhtunut: kuidas sa üleüldse niisugusesse olukorda sattusid? Milline oli sinu vale tagajärg? Miks sul polnud tol hetkel usku Jumalasse? Mida teistelegi kasulikku sellest olukorrast õppisid?

Naer Jumala üle

Loe 1 Mo 17:15-17. Kuidas reageeris Aabraham talle antud töotusele?

Milline oli tema järgmine reaktsioon Jumala töotusele? 1 Mo 17:18. Miks oli see, vaatamata Jumala selgele sõnale, sedavõrd mõistetav?

Aabraham elas 175 aastaseks (1 Mo 25:7), Saara suri 127 aastaselt (1 Mo 23:1). Nende poeg Iisak elas 180 aastaseks (1 Mo 35:28). Tänapäeva mõistes võiksime öelda, et Aabraham ja Saara olid 50 aastased, kui neile uus töotus anti. Pole siis ime, et tavaliselt vaoshoitud Aabraham heitis silmili maha ja naeris selle peale, kui Jumal kordas töotust neile sündivast lapsest.

Pisut aega hiljem tulid kolm taevast külalist Aabrahami juurde ja söömise ajal ennustas üks neist, et aasta pärast sünnib Aabrahamile ja Saarale laps (1 Mo 18:10). Tüüpilise beduiininaisena oli Saara väljaspool nägemis-ent mitte kuulmisulatust. Telgi sissekäigu taga naeris ta endamisi kuulnud ennustuse üle (12. s). See naer ei väljendanud rõõmu, vaid pigem uskmatust.

Ehkki Saara valetas vastuseks Issanda küsimusele, milline oli tegelik naeru põhjus? 1 Mo 18:11, 12.

Ro 4:19 ütleb Paulus, et Saara lapsekoda oli surnud. Tõepoolest, puhtfüüsilises mõttes oli tema lapsekandmise iga möödas. Kui Issand temalt naermise põhjust küsis, üritas ta oma uskmatust varjata valega. Vale ei aidanud teda aga piinlikust olukorrast välja ja jutt lõppes ebamugaval kohal.

Kui töötatud laps oli sündinud, pani Aabraham talle Jumala juhatusel nimeks Iisak, mis tähendab „ta naerab“ (1 Mo 17:19). Sõna *Yitzhak* tähendab sarnaselt oma kõlale valju naeruturtsatust. Saara lisas: „Jumal pani mind naerma! Igaüks, kes sellest kuuleb, naerab mind!“ (1 Mo 21:6).

Kirjuta lõiguke sellest, milline on sinu arvates olulisim õppetund Aabrahami ja Saara elust. Võta oma mõtted hingamispäevakooli tundi kaasa.

Uskmatuses tingitud häda

„Ja Saara ütles Aabramile: “Mulle sündinud ülekoos tulgu sinu peale! Ma andsin oma teenija sinu sülle, aga kui ta nüüd näeb, et ta on lapseootel, siis olen mina tema silmis nagu alam. Issand mõistku õigust minu ja sinu vahel!”” (1 Mo 16:5; vt ka 1 Mo 16:1-6, 21:8-13, Gl 4:21-31).

Ühel varem mainitud Nuzi savitahvlil on jäädvustatud kokkulepe, mida võib võrrelda Aabrahami-Haagari juhtumiga. Tahvlil on kirjas, et Kelim-ninu antakse naiseks Shennima’le. Kokkulepe ütleb, et juhul, kui Kelim-ninu jääb lastetuks, siis peab ta otsima oma mehele orjatüdruku ning kõik sellest ühendusest sündinud lapsed saavad Kelim-ninu lasteks.

Kinkide hulgas, millega vaarao Aabrahami ja Saara Egiptuses üle külvas, olid ka mees- ja naisteenijad (1 Mo 12:16). Saara isiklik teenijanna Haagar oli egiptlanna ja võis vabalt olla üks vaarao kingitustest.

Kui Haagar mõistis, et on lapseootel, vaatas ta oma perenaise peale ülalt alla. Kuidas järgis sama eeskujuga tema poeg? 1 Mo 21:9.

Saara sai esimesena aru, et oli viga anda enda ümmardaja oma mehele liignaiseks. See nende suhtesse sattunud okas põhjustas kõigile palju valu. Ismael oli 17, kui Iisak võõrutati (umbes 3-aastaselt). Sündmus, mis tegi temast kõrvalseisja, ajendas Ismaeli Iisakit pilkama (siin kasutatud heebreakeelne sõna on *metzahek*). See polnud rõõmus, vaid pilkav naer ja Jumalgi leidis seda (1 Mo 21:12).

Paulus küll ei nimeta nimepidi ei Saarat ega Haagarit, kuid on selge, et räägib Uues Testamendis just neist. Mille sümboliseerimiseks kasutab Paulus neid kahte naist? Gl 4:21-31.

Paulus lisab, et need, kes püüavad end tegudega lunastada, on vaimulikus orjuses ja kipuvad taga kiusama neid, kes usaldavad oma pääste usu ja Jumala armu hooleks ning on seetõttu vabad.

Mida saad igal oma elupäeval teha usalduse kasvatamiseks Jumala vastu ja vältimaks katastroofilisi otsuseid, milleni uskmatuse viia võib?

Tõelise usu väljendus

Loe 1 Mo 22. ptk. Millise olulise õppetunni usust ja usu hinnast annab see tekst?

Kaananlased olid sajandeid lapsi ohverdanud. Ammonlaste ja moabiitide jumalad Moolok ja Kemos nõudsid, et neile ohverdataks lapsi tules. Assüürlased tõid oma lapsi ohvriks Adrammeleki nimelisele jumalale 800 aastatel e.m.a. Selle jälestusväärse kombe usin järgimine viitaks justkui nende rahvaste religioossele pühendumisele, sest ükski lapsevanem ei suuda kerge südamega ohverdada oma last tuleroaks. Siiski tuleb seda tava pidada läbinisti isekaks, sest abitult lapselt võeti elu lapsevanemate kasu saamise eesmärgil. Moabi kuningas Meesa ohverdas oma troonipärija seistes silmitsi kaotusega (2 Ku 3:27).

Iisraellased pidid laste ohverdamise kombega kokku puutama Tootatud maal. Loe 3 Mo 18:21 Jumala konkreetseist juhistest selle tava suhtes. Pööra tähelepanu 2 Ku 16:3 selle kombe ulatuslikule levikule Iisraelis ja Juudas.

Võimalik, et Aabraham ei kartnud oma poja pärast, kuna teadis, et Jumal ei nõua mitte iial temalt seda, mida tegid tema paganausulised naaberrahvad oma ebajumalaid teenides. Tema poeg oli Jumala kingitus. Kujutlege tema shokki, kui Jumal ikkagi käsib tal oma poeg ohverdada. Mida pidi ta tundma, mõeldes sellele, et tuleb Saara juurde koju, kätel nende poja veri!

Ent Aabraham tundis oma Jumala häält ja usaldas Teda. Õigupoolest ütleb ta oma teenritele: „meie ... tuleme siis tagasi teie juurde” (1 Mo 22:5), sest ta uskus, et Jumal võib surnuid äratada (Heb 11:19).

Jakoobus toob Aabrahami näiteks inimesest, kelle usk avaldub tegudes. Jk 2:22 ütleb välja ka tõe, kuidas teod ja usk käivad käsikäes.

Mitte kõiki meist ei kutsuta tooma Issandale niisugust tohutut ohvrit. Ohverdama peame aga igal juhul. Vaata oma elule viimase aasta jooksul. Milliseid valikuid oled sina teinud? Kas need valikud on olnud Jumalale alistumine? Kui ei, milliseid muutusi pead ette võtma?

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G White'i raamatust „Patriarhid ja prohvetid” peatükk „Usuproov”, orig lk 145-155.

„See polnud esimene kord, kui Aabraham esitles Saarat oma õena. On peaaegu tõenäoline, et tal oli kombeks teha seda pidevalt, kuid kuni selle ajani oli Egiptus olnud ainuke koht, kus see pettus probleemi põhjustas. Kasutades edukalt sama valet ka pärast kibedat kogemust vaaraoga, oli Aabraham unustanud Egiptuses saadud õppetunni täieliku aususe hädavajalikkusest. ...

Töötatud pärija ilmaletuleku aeg lähenes kiirelt ... ja Saatan kasutas ära Aabrahami nõrkuse, et rikkuda jumalikku plaani.” 1 BC 341.

„Meil peab olema tänagi Aabrahami usk, et valgustada meie ümber koonduvat pimedust, mis varjutab Jumala armastuse meeldiva päikesepaiste ja pidurdab vaimulikku kasvamist. Meie usk peab kandma heade tegude vilja, sest usk ilma tegudeta on surnud.” Ellen G White „The Faith I Live By,” lk 115.

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake klassis üle oma vastused teispäevase osa viimasele küsimusele. Mida õpetavad teile üksteise vastused?

2. Mõtisklege klassis selle üle, miks on Aabraham ja Saara, vaatamata oma vigadele, eksimustele ja halbadele otsustele, saanud sellegipoolest suure usu eeskujudeks? Kuidas aitab siin peituv lootus julgustada inimesi, kelle arvates on nende vead liiga suured, et Jumal saaks neid vastu võtta?

3. Kui leidub soovijaid, rääkige isiklikest Jumala nimel toodud suurtest ohvritest. Mida õpetavad niisugused kogemused?

4. Haagriga tehtud eksimus põhjustas kogu perekonnale palju kannatusi. Kuidas aidata peret, kelle elus on kannatusi lapsevanemate tehtud vigade tõttu?

Kokkuvõte: Aabrahami ja Saara usupuudus tuuakse esile omaenese pärijate hankimise, valetamise ja naermise kaudu. Nad polnud küll täiuslikud inimesed, kuid nad armastasid Jumalat ja järgisid Tema kāske. Lõppkokkuvõttes on nad meile suure usu eeskujudeks.

3. õppetükk — 14. – 20. juuli

Iisak ja Rebeka: võistlejate vanemad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1. Mo 26. – 28. ptk.

Meelespeetav tekst: „Kõigeväeline Jumal õnnistagu sind, tehku sind viljakaks ja paljuks, et sinust tuleks hulk rahvaid!” (1 Mo 28:3).

Iisaki ja Rebeka elus kordusid mitmed Aabrahami ja Saara elus toimunud sündmused: 1) Jumal andis Iisakile samad töötused, mis Aabrahamile; 2) nii Saara kui Rebeka olid väga pikka aega viljatud; 3) mõlemad pered vaidlesid kaevude kuulumise üle kohaliku rahvaga, kelle keskel Jumal käskis neil elada; 4) nii Aabraham kui Iisak viisid näljahäda eest põgenedes oma pere ajutiselt võõrale maale; 5) Aabraham väitis Gerari rahvale, et Saara, tema naine, on tema õde; põlvkond hiljem kinnitas Iisak samale rahvale, et Rebeka on tema õde; 6) mõlemas peres kasvasid omavahel võistlevad vennad.

Ka Iisaki ja Rebeka omavahelised suhted polnud täienisti probleemid. Nendegi peres tehti mõned otsused, mille tagajärjed tegid haiget kõigile pereliikmetele.

Õppigem siis seekord nende vigadest, lootuses seeläbi enda elus samu eksimusi vältida.

Pilk nädalale: Vaatamata meid ja seda peret lahutavale pikale ajavahemikule ning teistsugusele elukeskkonnale on meil sellelt ebatäiuslikult perekonnalt võimalik omandada mitu head vaimulikku õppetundi.

Korraldused

Loe 1 Mo 24. ptk. ja vasta seejärel järgmistele küsimustele:

1. Miks oli Aabraham kindlalt selle vastu, et tema poeg abiellub kaananlannaga?

---

2. Kuidas õnnestus Aabrahami teenril nii edukalt leida Iisakile sobiv naine?

---

3. Mida räägib see lugu Rebeka iseloomust ja usust? Kuidas võisid need omadused olla määrava tähtsusega tema sobivusel Iisaki naiseks?

Saara oli olnud juba kolm aastat surnud, kui Aabraham kutsus enda juurde oma usaldusväärse teenri, tõenäoliselt Damaskuse Elieseri, kellele ta oli kunagi kavatsenud pärandada oma varanduse (1 Mo 15:2), et nüüd usaldada talle tähtis ülesanne. Aabraham ise oli selle ettevõtmise jaoks juba liialt eakas. 40-seks saanud Iisak pidi abielluma, et lepinguga töötatud sugu saaks edasi kesta. Kuna Aabraham teadis, et tema venda Naahorit ja tolle naist Milkat oli õnnistatud kaheksa pojaga (1 Mo 22:20-24), saatis ta oma teenri tooma Iisakile naise enda suguvõsast.

Loomulikult ei saanud välistada võimalust, et tütarlaps keeldub kaasa tulemast, mistõttu Elieser palus selgeid juhiseid ka niisuguse olukorra puhuks. Sel juhul pidi ta olema oma vandest vaba. Mitte mingil tingimusel ei tohtinud aga Iisak lahkuda maalt, mille Jumal oli neile lepinguga andnud. Aabraham oli teinud väga hea valiku – tema sulane oli täielikult valmis täitma Jumala tahet sellises olulises küsimuses.

Üks asi on öelda, et tahan anda kõik oma asjad Jumala kätte, kuid teine asi on seda ka tegelikult teha. Kuidas praktiliselt ära tunda Jumala tahe ja sellele alistuda olukorras, kus sul tuleb langetada tähtis otsus?

Jaakob ja Eesav

Erinevalt Saarast polnud Rebekal võistlejaid liignaiste ega kasulaste näol. Nende abielu pidanuks õnnelik olema. Paraku tekkisid vastuolud isegi selles “ideaalses” olukorras.

Loe Eesavi ja Jaakobi lugu 1 Mo 25:19-34. Milline osa oli vanematel selles, et vendadest rivaalid kujunesid?

Kui kaksikud sündisid, andis Issand Rebekale teada nende tuleviku. Milline oli see sõnum? Kuidas iseloomustab lugu Eesavist ja Jaakobist nende olemust ja selgitab nende saatust?

Jumal ei määra siin ette tulevikku, vaid näeb seda lihtsalt ette. Poiste saatuse määrasid nende valikud, mitte Jumala ettekuulutus.

Esmasünniõiguse müümine tõendab, et Eesavit ei huvitanud vaimulikud asjad. Tema teod kinnitasid tema sobimatust suguvõsa vaimuliku juhi kohale.

Jaakob seevastu näeb kaugemale. Tema igatseb vaimuliku juhi kohta, on piisavalt kaval, et see oma vennalt välja petta ning tehing pealegi vandega kinnitada. Eesav sööb ja lahkub raasugi muretsemata selle pärast, millest äsja loobus.

„Kuna Eesav ei hoolinud Jumala õnnistustest ja nõudmistest, nimetab Piibel teda “roojaseks” (Heb.12,16). Eesav esindab neid, kes suhtuvad hoolimatult Kristuse lunastusse ning on valmis ohverdama taeva pärimisõiguse kaduvate asjade nimel. Suur osa inimkonnast elab käesolevale hetkele, mõtlemata tulevikule. Eesavi kombel hüüavad nad: “Söögem ja joogem, sest homme me sureme!” (1.Kor.15,32).” PP 181, 182.

Kui tõsiselt suhtud sina lunastusse, mille oled Kristuses saanud? Kuidas hoiduda selle mahamüümisest kausitäie leeme eest? Miks on mahamüümine alati lihtsam kui arvatagi oskad?

Esmasünniõigus – konflikti põhjus ja teema

1. Mo 26. ptk sündmused pidid päris kindlasti toimuma enne 25. ptk sündmuse – Iisak poleks mitte kuidagi saanud loota, et tal õnnestub valetada Rebeka oma õeks, kui neil oluks juba kaksikud sündinud. Aabrahami lepingu ülekordamine Iisakile osutab Jaakobi ja Eesavi vahelise konflikti põhjusele. Jutt on vaimulikust pärandist, millega kaasneb tõsine vastutus. See on privileeg, millest Eesav ei hoolinud ja mida Jaakob ihaldas.

**Milliseid Aabrahamiga tehtud lepingu tötusi Iisakile korrati?
1 Mo 26:4.**

Sel hetkel polnud neid tötusi sugugi lihtne uskuda. Iisakil ja Rebekal polnud lapsi ja ometi öeldi, et neid saab olema nagu taevatähti? Nad olid rändrahvas, kes liikus ühest paigast teise, aga Jumal ütles, et Ta annab neile “kõik need maad” (1 Mo 26:4)! Mõelge, millist usku eeldasid niisugused tötused!

Märgi üles Iisaki ja Rebeka ning Aabrahami ja Saara sarnased kogemused 1 Mo 20., 21. ja 26. peatüki põhjal.

Koht (20:1, 26:1) _____

Kuningas (20:2, 26:1) _____

Valetamine (20:2, 26:7) _____

Vale põhjendamine (20:11, 26:9) _____

Vale eest noomimine (20:9, 26:10) _____

Vaidlusteema (21:25, 26:20) _____

Mõlemad sõlmisid .... (21:27, 26:28) _____

Mõlemad nimetasid koha ... (21:31, 26:33) _____

Kas pole huvitav: Issand on just end Iisakile ilmutanud (tekst ei ütle, kuidas) ja andnud talle imelise tötuse. Seega on Iisak nüüdseks tuttav mitte üksnes Jumala, vaid ka Tema tötustega. Mis oleks olnud lihtsam, kui usaldades Jumala võimet antud tötusi täita esineda tõelise usumehena. (Meenutage, millal kellelegi teist Jumal viimati “ilmus” ja teiega rääkis?) Ometi, vaid paar salmi edasi tabame Iisaki valetamast.

Võib-olla pidas Iisak valetamist vajalikuks, et kaitsta end ja tagada tötuse täitumine. Milline poleks ka tegelik põhjus, õpetab see lugu meile, kuivõrd lihtne on usk kriitilisel hetkel kaotada. Kuidas hoiduda niisugusesse vaimulikku löksu langemise eest?

Õnnistuse varastamine

Loe 1 Mo 27. ptk-i lugu ja vasta küsimustele:

1. Miks Jaakob pisut kahtles, enne kui läks välja isa petmise peale? Mida räägib see tema iseloomust?

---

2. Millised materiaalsed eelised kaasnesid õnnistusega? Kuidas võinuks see asjaolu põhjendada mõlema venna iha selle õnnistuse järele?

---

3. Kuidas väljendas oma kahtlusi Iisak? Miks võis tal kahtlus tekkida?

---

4. Kuidas võis Rebeka põhjendada oma plaani vajalikkust?

---

1 Mo 27. ptk alguses on Iisakil kaks mõtet: 1) ta on vananemas ja peab oma esmasündinut õnnistama ja 2) tal on isu maitsva toidu järele. Siin leiame sõnademängu. Eesav müüs oma esmasünniõiguse - *berorah* - kausitäie läätseleeme eest, Iisak annab oma õnnistuse - *berakah* - maitsva lihatoidu eest. Rebeka omakorda püüab õnnistust, *berakah*, välja petta oma lemmikpojale.

Mingis mõttes võib ju Rebekat kaitsta – kui mitte tema tegusid, siis vähemalt tema motiive. Lõppude lõpuks võitleb ta ebaõiglase õnnistamistava vastu, millega üks laps pärib lisaks isa õnnistusele kogu vanemate varanduse ja teine ei saa mitte midagi (1 Mo 27:37). Eriti ebaõiglane on see kaksikute puhul. Võimalik, et Rebeka pidas end Jumala tahte elluviijaks, mille kohaselt noorem pidi vanema üle valitsema. Tõenäoliselt teadis ta emana sedagi, mida ka Iisak pidi teadma – et Eesav oli kõlbmatu esmasünniõiguse ja sellega kaasas käiva õnnistuse omandamiseks, aga Jaakobil olid selleks vajalikud iseloomuomadused olemas.

Lõpptulemusena kannatasid selle pettuse tõttu kõik pereliikmed tõsiselt. Mida õpetab see meile meie tegude tagajärgedest? Mõtle sellele. Enne kui tegutsema tormad, peatu ja palveta!

Naised ja leping

Eesav abiellus 40-aastaselt (1 Mo 26:34, 35). Küsimus polnud niivõrd selles, et ta võttis endale kaks naist. Polügaamia ulatub tagasi Lemeki aega (1 Mo 4:23). Aabrahamil oli mitu naist ja Jaakobilgi sai tulevikus olema rohkem kui üks naine. Peamine probleem seisnes selles, et Eesavi naised olid hetiiidid ja tõenäoliselt mitte Jahve kummardajad.

Võõra vereliini sisse toomine perekonda oli riskantne. Kuid Aabrahamgi oli võtnud oma perre egiptlanna Haagari ja mõtles tema pojast teha oma pärijat. Tõsisem probleem peitus pigem selles, et Iisaki ja Rebeka hetiiiditaridest miniad ohustasid nende järeltulijate ustavust Jahvele, eelistades teenida kohalikke jumalaid. Kahe naise mõjujõud oma tahtmise läbisurumiseks mehe peale oli ühtlasi poole suurem. Tõenäoliselt just see oht valmistas Iisakile ja Rebekale suurimat muret. Perekonnaliini sisene abielu oleks aidanud alal hoida Aabrahami lepingut.

Kuidas kasutab Rebeka just seda põhjendust vabandusena Jaakobi ärasaatmiseks Eesavi viha eest? 1 Mo 27:46 – 28:5.

Iisak oli naise plaaniga kohe nõus ja andis Jaakobile isiklikult nõu kiirelt kodust lahkuda. Eesavilt varastatud õnnistus ei rääkinud aga midagi lepinguga seotud õnnistustest. Nüüd, enne lahkumist annab Iisak Jaakobile õnnistuse, mida ta tegelikult igatses.

Millised õnnistused Jaakobile antakse? 1 Mo 28:3, 4. Missuguses mõttes erinevad need Eesavile antud õnnistustest?

Enne Jaakobi õnnistamist, hoiatab Iisak poega mitte abielluma kaananlannaga, vaid julgustab valima naist nende endi suguvõsast. Alles seejärel annab isa tõotatud õnnistuse. Kas selle hoiatuse ja õnnistuse vahel võib olla mingi seos? Kui jah, milline?

Missugused Jumala tõotused on sulle eriti olulised? Küsi endalt: kuidas oskan ma teha valikuid, mis võimaldavad neil tõotustel minu elus täituda?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust "Adventkodu" peatükk "Ühisrinne", orig lk 312-316.

"Milline silmatorkav erinevus valitseb Iisaki ja tänapäeva noorte, ka kristlaste ellusuhtumise vahel! Noored arvavad enamasti, et oma tunnete küsimuses on nemad üksi pädevad otsustama ja selles küsimuses pole ei Jumalal ega vanemal mingit sõnaõigust. Juba enne täiskasvanuikka jõudmist peavad nad end pädevaks tegema oma isiklike valikuid ilma oma vanemate abita. Paarist esimesest abieluaastast piisab tavaliselt tehtud vea mõistmiseks, kuid sageli on siis juba liiga hilja vältida sellega kaasnevaid valusaid tagajärgi. Sellesama tarkuse ja enesekontrolli puudumise tõttu, mis dikteeris mõtlematult tehtud valiku, lubatakse oma ellu järjest enam halba, kuni abielusuhe muutub raskeks ikkeks. Paljud on sel viisil hävitanud oma õnne siinses elus ja lootuse tulevaseks." E. G. White "Adventkodu," orig lk 80.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtiskle kuivõrd oleks Rebeka ja Iisaki targemad valikud võinud aidata vältida vendade vahelist konflikti ja kannatusi. Millistest põhimõtetest astusid kaksikute vanemad üle ja mida võime õppida nende vigadest, hoidumaks ebavajalikest kannatustest oma kodus?

2. Rebeka suhtumised ja teod kannavad endas teatud irooniat. Ühelt poolt on ta häiritud sellest, et Eesav abiellus kaananlannadega, sest need võivad ta eemale juhtida tõelisest Jumalast. Samas on just tema see, kes organiseerib Iisaki petmise, millel on äärmiselt nukrad tagajärjed. Millist järjekindlustust siin näeme? Kuidas võime meiegi käituda täpselt samamoodi? Vt ka Mt 23:23.

3. Kas tead kedagi, kel tuleb teha tähtis otsus? Kuidas saab teie klass aidata sel inimesel liikuda õiges suunas? Kuidas aidata sel inimesel mõista, milline on antud olukorras Jumala tahe?

Kokkuvõte: Iisak ja Rebeka oleks võinud vältida paljusid koduseid probleeme, kui nad oleksid jäänud vankumata kindlaks tõe ja aususe põhimõtetele. Neile oli antud Jumala sõna ja nende elu olnuks palju kergem, kui nad oleksid seda usaldanud ja Issandaga koostööd teinud.

4. õppetükk — 21. – 27. juuli

Jaakob ja Raahel: armastus ja töö

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1 Mo 29. – 31:16.

Meelespeetav tekst: “Mehed, armastage oma naisi, nõnda nagu ka Kristus on armastanud kogudust ja on andnud iseenese tema eest” (Ef 5:25).

Vana Testamendi kultuurikontekstist, kus abielu korraldasid lapsevanemad, eristuvad Jaakob ja Raahel kui näide armastusabielust. Ka Eesav oli valinud endale ise naised, kuid kusagil ei mainita, et ta neid “armastas.” Mooses, kes oli samasugune pagulane nagu Jaakob, abiellus samuti selle mehe tütreaga, kelle juures ta peavarju leidis, kuid taas ei räägita nagu oleks ta neiusse armunud olnud. Seepärast võime oletada, et Jaakobi armastus Raaheli vastu oli tavatu olukord, mida peeti vajalikuks korduvalt rõhutada. Tema armastus on muutunud legendiks ilmselt põhjendatult.

Siiski ei kujune Jaakobi ja Raaheli abielu muinasjutuks “ja nad elasid õnnelikult”stiilis. Kui Jaakob Haaranist 20 aastat hiljem lahkub on tal küll palju varandust, kuid Jaakobi ja Raaheli suhe sai tunda palju katsumusi ja hädasid. Vaatamata kõigele ei kannatanud nende armastus. Tõenäoliselt oli just armastus see, mis aitas neil kõigis raskustes toime tulla. Raaheli varajane surm ei vähendanud Jaakobi armastust tema laste vastu, pigem suurendas seda.

Pilk nädalale: võib-olla olulisim õppetund, mida sellelt abielupaarilt võime õppida on: meie tegude ja eksimuste tagajärjed ulatuvad kaugemale meist endast.

Abielu usukaaslasega

Möödunud nädalal jõudsime sinnani, kus Iisak ja Rebeka saavad Jaakobi kodust ära nii selleks, et ta ei abielluks paganausulistega kui ka sooviga saata ta kaugemale tema peale vihasest vennast. Eesav oli ikkagi vandunud, et peale Iisaki surma tapab ta Jaakobi isa õnnistuse väljapetmise eest (1 Mo 27:41). Samuti lugesime, et Iisak alustas lepingu õnnistust manitsusega mitte võtta naist kaananlannade hulgast, vaid omaenese suguvõsast.

Miks oli õige naise valik sedavõrd oluline lepingu õnnistuse kontekstis (vt 1 Mo 28:1-4)?

Usukaaslasega abiellumine oli patriarhidele sedavõrd oluline, et perekonnasiseste abielude probleemist vaadati lihtsalt üle. Aabraham abiellus oma poolõega, Iisak oma nõoga, ja ka Jaakobil soovitab Iisak tungivalt võtta enesele naine Laabani tütarde, Jaakobi nõbude seast. Aabraham oli oma usaldusväärsele teenrile selgelt öelnud mitte tuua Iisakile naist kaananlannade hulgast (1 Mo 24:3). Ka Eesav mõistis peagi, kuivõrd vastumeelsed olid tema paganausulised naised Iisakile ja ta võttis endale kolmandagi naise – oma onu Ismaeli tütardest.

Millised tõendid inimeste kurjusest veeuputusele eelnevast ajast aitavad meil mõista, miks oli patriarhidele sedavõrd vastuvõetamatu abiellumine oma usule võõraste naistega? Vt 1 Mo 6:1-5.

Mõned arvavad, et kurjuse allikaks said inglite ja inimeste vahelised abielud. Jeesus ütleb aga konkreetselt, et inglid ei abiellu (Mrk 12:25). Teiste arvates kasvas kurjus välja polügaamiast, millega olid seotud terved valitsejate põlvkonnad, Kaini järeltulijad. Üheks selliseks on Lemek (1 Mo 4:19). Samas tuleks sel juhul imeks panna, miks polügaamiat selgelt ja otseselt hukka ei mõisteta. Kõige lihtsam tõlgendus on siiski kõige usutavam – Jumala kummardajate järeltulijad - “Jumala pojad” - abiellusid “inimeste tütardega,” kes ei järginud Issandat ja selliste liitude tagajärjed olid Jumala silmis kohutavad.

2 Kor 6:14 ütleb välja põhimõtte, mida peaks silmas pidama mitte üksnes abiellumisel, vaid ka muudes eluvaldkondades. Paraku on enamik meist selles elus ühel või teisel moel siiski “ühes ikkes” uskmatutega. Milliseid põhimõtteid peame niisugustes olukordades järgima?

Töö ja ootus

Loe 1 Mo 29:1-15. Millest võib järeldada, et Laabani motiivid Jaakobi suhtes olid vähemalt esialgu täiesti siirad?

Millised polnud ka Laabani tunded alguses, lõpuks muutus Jaakob tema jaoks koormaks. Kuna ta pidi oma tütreid varem või hiljem nangunii mehele panema, otsustas ta nende kaasavaraga endale kasu lõigata.

Kaasavara esineb Vanas Testamendis mitmesugusel kujul. Abiellumisel andis pruudi isa oma tütrele kaasa ümmardaja. Nii said endale teenijannad Saara, Rebeka, Lea ja Raahel (1 Mo 16:1; 24:61; 29:24, 29). Ka peigmehele oodati kingitusi pruudi perekonnale. Aabrahami teener tõi Rebekale kuld- ja hõbeeheteid ning kallihinnalisi rõivaid, samuti kalleid kingitusi tema emale ja vennale Laabanile. Seevastu Jaakob saabus tühjade kätega. Tal polnud pruudi eest pakkuda muud kui tööd – seitse aastat tööd vastutasuks Raaheli eest.

Loe 1 Mo 29:15-30. Mis peitus sellise pettuse taga? Mida räägib see ahnuse võimust aususe ja vääriskuse üle?

Kuidas õigustas Laaban oma teguviisi? (1 Mo 9:26). Miks oli tegu tõeliselt lameda vabandusega?

Kohaliku elanikuna oli Laabani selja taga kogu linna rahvas. Jaakob oli põgenik. Ta sõltus oma tööandja, Laabani armust. Seitsemenda aasta lõpuks polnud ta oma töö eest saanud mitte mingit tasu. Ja mis peamine, Jaakobi armastus Raaheli vastu ei lasknud tal ka Laabani juurest lahkuda. Seega polnud tal muud võimalust, kui alandudes alistuda pettusele. Me näeme vaid abitu noore mehe nõrka protesti. Ta on sunnitud veel seitse aastat Raaheli eest töötama, kuid lõpuks lubatakse tal tütarlapsena abielluda.

Mõttele veelkord Laabani vabandusele. Kuidas hoiduda samast – oma ebaõiglaste tegude õigustamisest tavade või traditsioonide (või õigupoolest ükskõik millega)?

Konfliktid perekonnas

Loe 1 Mo 29:28 – 30:24 ja vasta küsimustele:

1. Kuidas kordab see perekond oma eelkäijate abielus tehtud vigu?

---

2. Kuidas avaldub naiste vaheline võitlus positsiooni pärast ja kadetus?

---

3. Kuidas muudab Jaakobi käitumine asjad veelgi hullemaks?

Kahe õe vaheline võitlus positsiooni pärast ajendab neid andma oma ümmardajaid Jaakobile, et need sünnitaksid neile poegi. Kui Raaheli ümmardaja sünnitab talle teise poja, kuulutab Raahel “Ma olen oma õega võidelnud Jumala võitlust ja olen võitnud!” (1 Mo 30:8). Raahel oli varem Jaakobile öelnud: “Muretse mulle lapsi, muidu ma suren!” (1. s). Need sõnad omandasid saatusliku tähenduse, sest Raahel sureb oma teist poega sünnitades (1 Mo 35:16-18). Oma esimesele pojale paneb Raahel nimeks Joosep, mis tähendab “annaks lisa” ja soovis: “Annaks Jehoova mulle lisaks veel teisegi poja!” (1 Mo 30:24). Paraku saab teise poja sünd talle saatuslikuks.

Pööra tähelepanu Raaheli sõnadele 1 Mo 30:1, mis kannavad endas tõelist meelheidet. Millal olid sina viimati meeletu olukorras, mida vaid Jumal suudab lahendada? Kuidas käitusid? Mida sellest olukorrast õppisid sellist, mis kinnitaks sind järgmisel korral sarnasesse olukorda sattudes?

Jaakobi lahkumine

Meenuta, mida oleme selle perekonna kohta siiani lugenud. Millised olid selle pere liikmete patud ja vead? Kuidas tõestab see veelkord, et me pole võimelised end ise päästma, vaid üksnes Jumal suudab muuta meie elu? Vt 2 Kr 7:1.

Laabani ja Jaakobi lugu pole küll üleliia üksikasjalik, kuid annab siiski piisava ettekujutuse tolle elu viletsusest. Igal pereliikmel on omad vead, mis ei tee nende elu lihtsamaks. Ka Jaakob, tõelise Jumala järgija, ei ole selle Jumala musterisindaja. See lugu on taas üks näide sellest, kui madalale on inimkond langenud ja kui meeleheitlikult me kõik Jumala armu vajame.

Kuidas vastaksid 1 Mo 30:25 – 31:16 põhjal järgmistele küsimustele?

1. Miks muutus Laabani suhtumine Jaakobisse? Mida õpetab see meile?

---

2. Nimeta Jaakobi positiivseid iseloomuomadusi?

---

3. Kuidas suhtusid Laabani tütreid oma isasse? Kas selline suhtumine oli põhjendatud?

Ka kõige pettuse, üksteise ületrumpamise, kire, armukadeduse, vahetegemise jms keskel ei hüljanud Issand seda peret ja viis ellu oma plaani sõltumata inimlikest vigadest. Samas oleks see lugu võinud kujuneda kaugelt rõõmsamaks, kui inimesed oleksid kõigepealt armastanud Jumalat ja seejärel üksteist nagu iseennast. Kuidas igapäevaelus teadlikult otsida Jumala tahet ja selle järgi elada, vältides seeläbi palju asjatut valu?

Vahetegemisest perekonnas

Loe 1 Mo 29:30. Millise retsepti perekondlikuks katastroofiks leiame siit?

Selge on see, et Jumal tegutses Jaakobi elus, kuid Jaakob polnud veatu. Tema eksisammud põhjustasid valu ja kannatusi nii talle enesele kui tema armastatutele. Millal õpime me enne tegutsemist mõtlema meie valikutega kaasnevatele võimalikele tagajärgedele? Enamik meist tahaks keerata kella tagasi ja tehtut muuta. Õnnetuseks pole see võimalik. Meie ainus võimalus on püüda oma eksimusi tulevikus mitte korrata.

Üks rängemaid Jaakobi vigu oli loomulikult Raaheli selge eelistamine. Jah, ta polnud tahtnud abielluda Leaga, kuid Lea oli sellegipoolest tema naine ja Jaakobil polnud ju olnud midagi selle vastu, et too neile lapsi sünnitaks.

Loe 1 Mo 33:1-3. Kuidas näitas Jaakob siin välja oma eelistust?

Isegi peale Raaheli surma kuulus Jaakobi soosing eelkõige Raaheli lastele. Kõigist lastest kinkis isa kirju kuue just Joosepile (1 Mo 37:3). Ainult Benjaminil ei lubanud isa koos vendadega Egiptusesse vilja ostma minna (1 Mo 46:21). Ometi oli Jaakobil peale nende kahe veel kümme poega.

Kahtlemata oli kolme pereliikme varjamatu soosimine põhjus, mis tõi enesega perele palju kannatusi. Elanuks Jaakob vastavalt Jumala põhimõtetele, keda ta järgis, olnuks tema elu palju rõõmsam. See õppetund tuleks meil kõigil omandada. Peaksime hoolega jälgima, millele me rajame oma suhted.

Loomulikult ei tule suurel osal meist kokku puutuda raskustega, mis kerkivad esile polügaamsetes abieludes, kuid igaüks meist peaks analüüsima, kuidas ta teisi inimesi kohtleb. Pole kahtlustki, et nii Leale kui tema lastele tegid Jaakobi teod palju haiget. Kuidas õppida tähelepanelikkust nende inimeste tunnete suhtes, kes sõltuvad sinu armastusest ja kiindumusest?

Edasiseks uurimiseks: Märksõna “Raahel” Seventh-Day Adventist Bible Dictionary, lk 924, 925; vt ka PP 171-182.

“Jutlustage oma eluga praktilist usku, mida te järgite. Olgu kõigile nähtav see, et tõde ei labasta iialgi selle vastuvõtjat ega muuda teda tahumatuks ja taktitundetuks, karmiks ega kannatamatuks. Saagu kõigile nähtavaks teie kannatlikkus, lahkus, leebus, kaastunne ja tõeline headus, sest need omadused iseloomustavad Jumalat, keda te teenite.” Ellen G. White “Evangelism”, orig lk 400.

Küsimused aruteluks:

1. Arutlege ebavõrdsest ikkest uskmatuga. Kuidas me kristlastena sellistes olukordades käitume? Mida õpetavad meile üksteise kogemused?

2. Mida soovitaksid inimesele, kes plaanib abielluda inimesega väljastpoolt kogudust?

3. Sellenädalane õppetükk annab hea ülevaate sellest, kuidas ei tohiks käituda. Millised põhimõtted aitavad meil vältida selles peres tehtud vigu?

4. Ahnus on võimas kirg. Kuidas kaitsta end selle eest?

5. Paluge mõnel kauaaegsel abielupaaril rääkida õnneliku abielu alustest. Millised on möödapääsmatud põhimõtted edukas abielus? Mida ei tohi abielupaar kunagi teha? Mida peaksid nad alati tegema? Kuidas rakendada neid põhimõtteid oma elu teistes valdkondades?

Kokkuvõte: Jaakobi pere oli tõepoolest pea igas mõttes väga halvasti toimiv. Paljudel selle pere liikmete tegudel olid väga tõsised tagajärjed. Seda olulisem on meil õppida nende vigadest ning lahkuda ahnuse, isekuse ja armukadeduse teedelt, mis toovad enesega kaasa palju südamevalu.

5. õppetükk — 28. juuli – 3. august

Mooses ja Sippora: mõistvad suhted

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2 Mo 2. ptk – 4. ptk, 18:1-27; 4 Mo 12:1-4.

Meelespeetav tekst: “Usu läbi keeldus Mooses, kui ta suureks sai, kandmast vaarao tütrepoja nime, pidades paremaks ühes Jumala rahvaga kannatada viletsust kui üürikest aega nautida paturõõmu” (Heb 11:24, 25).

Mooses on Vana Testamendi üks tuntumaid, Sippora üks vähemtuntuid tegelasi. Võõramaalase ja põlatud rahva hulgast põlvneva naisena eelistas ta ilmselt hoiduda võimalikult tahaplaanile. Sel nädalal näeme aga, et temast kujunes ustav abikaasa, kes jäi Moosese kõrvale kõigis Egiptusest väljumisega seotud katsumustes.

Abielludes Sipporaga sai Moosese pereliikmeks ka tema naise isa Jitro, mis oli lõppkokkuvõttes õnnistuseks mitte ainult Moosesele, vaid kogu Iisraelile. Moosese ja Sippora lugu on õpetlik paljus, kuid võib-olla olulisim õppetund on see, et head suhted perekonnas on suureks õnnistuseks, vääradel suhetel on paraku kurvad tagajärjed.

Pilk nädalale: Kui Sippora Mooseseaga abiellus, polnud tal vähimatki ettekujutust, millega ta end seob. Ometi oli tema ja ta pere Moosesele suureks toeks ja abiks mehe jumaliku missiooni elluviimisel. Käesoleval nädalal uurime, milliseks õnnistuseks on hea naine ja head sugulased.

Rüütel kaevul

Nagu Jaakob sajandeid varem, nii jõudis Mooseski pärast mõnesaja kilomeetrist rännakut kõrbeasunduseni, mille elu tiirles kaevu ümber. Nii Jaakob kui Mooses põgenesid oma elu päästmiseks – Jaakob oma venna Eesavi ja Mooses vaarao eest. Ometi – kuivõrd erinevad olid nende põgenemise põhjused!

Miks põgenes Mooses? 2 Mo 2:11-15. Mida räägib see vahejuhtum tema iseloomust? Mida räägib see tema ustavusest oma rahvale, vaatamata tohutuile privileegidele teise rahvuse valitsejakojas?

Loe 1 Mo 2:15-17 (vt ka Ap 7:23-29). Miks pole Moosese teod sugugi imekspandavad tema iseloomu arvestades?

Kaevul istudes märkas Mooses, et jõhkrad karjused ei ajanud Jitro seitset tütart lihtsalt kaevult minema, vaid ootasid kõigepealt, kuni tüdrukud ammutasid oma karjale vee kaevust välja ja alles siis kihutasid nad sealt minema, et joota nende ammutatud veega oma karja (2 Mo 2:17). Ilmselt ei suutnud Mooses taluda ebaõiglust. Seesama iseloomujoon saatis ta õnnetusse Egiptuses.

Vastavalt 2 Mo 2:19 nimetasid Jitro tütreid Moosest “egiptuse meheks” tõenäoliselt tema riietuse tõttu, mis viitas tema kultuurilisele päritolule. Mooses polnud mitte ainult üksi, vaid ka võõramaalane. Kirjakoht seda küll ei ütle, kuid on võimalik, et ta jättis endast autoriteetse ja võimuka mulje, sest karjased allusid tema korraldusele ning jätsid tütarlapsed rahule.

Reuel, teise nimega Jitro (vt 2 Mo 2:18, 3:1), noomib tüdrukuid, et need ei taibanud oma kangelast õhtusöögile kutsuda. Tõenäoliselt vanim tütar Sippora antakse Moosesele naiseks ja vastutasuks võtab Mooses enda hoole alla oma äia karja, nii nagu Jaakobki Laabani juures mitu sajandit varem (2 Mo 3:1).

Inimene Moosese enda rahva seast ohustas tema elu. Mida räägib see vajadusest olla tähelepanelik oma lähedaste suhtes, et me neile hooletusest haiget ei teeks?

Mooses ja tema äi

Moosese äia nimetatakse vähemalt kahe nimega: Reuel (2 Mo 2:18) ja Jitro (2 Mo 3:1). Sealjuures tähendab Reuel “Jumala sõpra” ja võib olla nimi, mida ta kasutas preestrina. Vanas Testamendis on mitmeid näiteid selle kohta, et inimesel on enam kui üks nimi (Eesav/ Edom, Jaakob/ Iisrael).

Jitro kohene reaktsioon oma tütarde jutustusele rüütellikust Moosesest on neid noomida, et nad niisuguse mehe kaevule edasi istuma jätsid. Ta palub tütaridel Mooses õhtusöögile kutsuda. Moosesel omalt poolt on hea meel sellise mehe juurde jääda – lõppeks veedab ta Jitro kodus 40 rahulikku aastat.

Loe tähelepanelikult Moosese sõnu tagasiminekest Egiptusesse (2 Mo 4:18). Millega ta oma minekut põhjendab? Mille ta ütlemata jätab? Kas tegu on valetamisega?

Me ei kohtu Jitroga enne kui alles 2 Mo 18:1-12. Milline pidi olema tema üllatus, kui tema väimees, kes väidetavalt läks oma peret külastama, ilmub tagasi mitme miljoni inimese juhina! Jitrole avaldas toimunu selgelt tohutut mõju ning ta kiitis Issandat ja tõi Talle ohvreid (10.-12. s). Pole teada, kuivõrd tundis Jitro Issandat, sest siin näeme, et vaatamata tohutule muljele, mille toimunu talle jättis, uskus ta ka teiste jumalate olemasolusse (11. s).

Loe veelkord 2 Mo 18. peatükki. Mis kinnitab Moosese sügavat austust oma äia vastu, vaatamata mehe nõrgale teoloogiale? Mis kõneleb Jitro suurest tarkusest?

Huvitav, et just Moosese äi, tema vereliinist mitte pärinev inimene, (arvatavasti) ka jätkuvalt polüteist, oli see, kes andis Moosesele tõeliselt head nõu rahva valitsemise osas. Mooses pidi uskuma, et see on Jumala tahe, vastasel korral poleks ta temaga nõustunud.

Mooses oleks võinud selle “paganausulise” mehe nõuande kerge käega kõrvale heita. Selle asemel võttis ta antud nõu kuulda. Mida õpetab see meile? Kui avatud oled sina heale nõuandele, ka siis, kui see pärineb ootamatust allikast?

Sippora ja tema abikaasa religioon

Loe 2 Mo 4:19-26. Mis siin juhtub? Miks käitub Sippora nii?

Mitmed iidse Lähis-Ida rahvad praktiseerisid ümberlõikamist. Tegu polnud Jumala poolt oma rahvale väljamõeldud kombega. Tema andis sellele kombele uue tähenduse. Paljudele oli see märk abielust, ja see tehti mehe abiellumisel, aga Jumal tegi sellest märgi enda ja oma rahva vahelisest erilisest sidemest. Jumal andis Aabrahamile juhtnöörid ümber lõigata kõik tema perre sündivad meesterahvad kaheksandal päeval (1 Mo 17:9-14). Aabraham ise oli ümberlõikamise ajal 99 aastane.

Antud kirjakoha kontekst rõhutab Moosese poolt hooletusse jäetud ümberlõikamise tõsidust. Jumal käsib Moosesel vaaraole öelda, et ta vabastaks Iisraeli, “minu esmasündinud poja” (2 Mo 4:22). Juhul, kui vaarao ei kuuletu, ähvardab Jumal surmata vaarao esmasündinu (23. s). Järgmises salmis (24. s) loeme, et Jumal püüab surmata Moosest selle eest, et too pole oma esmasündinud poega ümber lõiganud (2 Mo 2:22).

Järgmistele küsimustele vastates püüa näha asja Jumala seisukohalt:

1. Kas Mooses teadis, et iisraellaste poisslapsed tuli ümber lõigata?
2. Kas Mooses teadis ümberlõikamise tähtsust?
3. Kuidas võinuks käituda iisraellased, kui oleks saanud teatavaks, et Moosese esmasündinu on ümberlõikamata?
4. Mida oleks tundnud Jumal, teades, et Tema sõnumiviija elab selges mittekuuletumises Tema käsule?

Mooses seisis ülesande lävel, mis oli egiptlastele, aga ka iisraellastele elu ja surma küsimus. Mooses võis ise kaotada oma elu egiptlaste või ka iisraellaste käe läbi, kui tema päästemissioon ebaõnnestuks. Moosese isiklik julgeolek oli täielikult Jumala kätes. Ja Jumala juhiste pisimatki detaili isikliku elu osas ei tohi jätta tähelepanuta.

Me ei tea, miks nimetas Sippora Moosest “verepeigmeheks” (2 Mo 4:25). Tõenäoliselt pidas Sippora seda “veriseks” rituaaliks ja see tava võis olla talle vastumeelne. Võib-olla oli tema olnud oma poja ümberlõikamise vastu ja tundis nüüd toimuva pärast enda vastutust. Ent tajudes Jumala rahulolematust, toimetas ta ise ära rituaali, mida pidanuks tegelikult tegema Mooses, Jumala mees.

Mirjam ja Aaron Sippora vastu

Loe 4 Mo 12:1-3. On arvatud, et nimetatud etiooplanna polnud Sippora, sest too oli midjanlanna. Seepärast oletavad mõned, et tegu on Moosese uue naisega, kellega ta võis abielluda peale Sippora oletatavat surma. Piibel siiski ei kinnita Moosese võimalikku uut abielu – tegu oluks suure sündmusega ja seda oleks kindlasti mainitud. On aga teada, et Midjanist pärit Sipporat võidi nimetada etiooplannaks, kuna Etioopia on Midjani paralleelnimetus ja tõenäoliselt vanem nimi kui Midjan.

Loe 2 Mo 2:1-9; 15:20, 21; Mi 6:4. Mida räägivad need kirjakohtad Mirjami iseloomust, andeist ja privileegidest? Vt ka raamatust “Patriarhid ja prohvetid” orig lk 382.

Millised negatiivsed iseloomujooned ilmnevad nii Mirjami kui Aaroni juures 4 Mo 12:1?

Inimlikud eelarvamused on tänaseni ühed püsivamad ja põlastusväärsemad pattulangemise tagajärjed. Isegi nii suurte annetega, austatud ja õnnistatud inimesed nagu Mirjam ja Aaron polnud eelarvamustest vabad. Nende süü muudab rängemaks tõsiasi, et Sippora oli näidanud end lojaalse ja ustava naisena kõigis Iisraeli lastele osaks saanud katsumustes. Vastavalt 2 Mo 4:20 läks ta koos laste ja Moosese tagasi Egiptusesse. Tema päästis Moosese elu (26. s). Keegi ei tea, mis oleks juhtunud Iisraeliga Moosese surma korral. Eriti halb on asi siis, kui eelarvamused valitsevad niisuguste rahva juhtide seas, kes on ise kogenud teise rahva põlgust enda vastu.

Mis oli Moosese abikaasa vastase rünnaku tegelik põhjus? 4 Mo 12:2.

Tõenäoliselt tundsid Mirjam ja Aaron oma autoriteedi langust. Mingil põhjusel seostasid nad seda Moosese abikaasaga. Just tema isa soovitas Moosesele määrata rahva hulgast vanemaid, kes annaksid teada üleskerkinud keerukamate probleemidest. Võimalik, et Sippora vastane rünnak polnud sugugi süütu katse diskrediteerida Moosest. Ei saa välistada võimalust, et Aaron ja Mirjam polnud kunagi oma venna naist täielikult omaks võtnud ja nähes tolle peret kõrbes, võis nende põlgus tema vastu veelgi kasvada.

Miks on rassilised või etnilised eelarvamused eriti ebameeldivad inimeste puhul, kes väidavad end järgivat Kristust? Kuidas saab inimene oma südant sellest patusest tõvest puhastada?

Mooses ja tema naisevend

Õeldakse, et abielludes saad endale mitte ainult abikaasa, vaid ka tolle pere. Mooseski polnud mingi erand.

Loe 4 Mo 10:29, 30. Mis toimub? Miks teeb Mooses sellise ettepaneku?

Mooses lubab, et juhul, kui Hoobab nendega tuleb, saab temagi koos oma perega osa Jumala õnnistustest, mida Ta oli Iisraelile töotanud. Samas oleks Hoobab taganud ka Sipporale, Moosese naisele, peretunde.

Kuidas illustreerib see kirjakoht arusaama, et paganadki saavad osa Iisraeli õnnistustest? Jes 56:1-7; Ro 11:17-19.

Moosese jutustusest oli selge, et Jumala kaitsev käsi oli iisraellaste üle. Tulevik töötas suuri asju. Ent rändurielu oli raske. Ehkki Hoobabi õemes Mooses oli rahva juht, polnud Hoobabil kerge lahkuda oma rahvast ja siduda end teisega. Võimalik, et see oli üks põhjus, miks Hoobab esimesel hetkel keeldus nendega ühinemast.

Milllega põhjendab 4 Mo 10:31, 32 Mooses osaliselt oma kutset Hoobabile nende juurde jääma?

Pilvesamba valguses jääb Moosese põhjendus mõnevõrra arusaamatuks. Päeval, mil kogudusetelk valmis, langes selle peale pilv (vt 4 Mo 9. ptk), mis andis rahvale edaspidi märku nii liikuma hakkamiseks kui peatumiseks. On ju selge, et Hoobab ei saanud Jumala teadmistega võistelda. Võib-olla pidas Mooses aga silmas seda, et Hoobabi teadmised aitasid täiendada Issanda juhtimist ehk teisisõnu anda neile lisateadmisi piirkondadest, kust nad pilve juhtimisel läbi lähevad.

Millised otsused seisavad sinul peagi ees? Nendest mõeldes küsi endalt: Millised on minu motiivid? Kas peale oma motiivide ausat analüüsi tuleb sul oma plaane muuta? Kas õige asja tegemine valem põhjusel on ikka “õige” asi?

Edasiseks uurimiseks: Loe raamatust “Adventkodu” peatükk “Eakad vanemad”, orig lk 360-364.

“Ehkki Sippora polnud iisraellanna, oli ta tõelise Jumala teenija. Ta oli iseloomult uje, märkamatuks jääda sooviv, õrn ja hellatundeline. Inimeste kannatuste nägemine tegi teda väga õnnetuks ja seepärast lubas Mooses toona Egiptusesse minnes tal tagasi Midjanimaale pöörduda. Ta soovis säästa naist hingevalust, mida egiptlasi tabavate jumalike nuhtluste nägemine oleks talle põhjustanud.

Naasnud Moosese juurde kõrbe, märkas Sippora, kuidas vastutusekoorem kurnas tema mehe jõudu. Ta kõneles oma kartusest Jitrole, kes soovitas Moosesele koormat kergendada. See oli peapõhjus, miks Mirjam tundis vastumeelsust Sippora suhtes. Kujutledes ja oletades, et temast ja Aaronist oli mööda mindud, uskus ta asja taga olevat Moosese naise. Ta järeldas, et naine oli mõjutanud meest neid sel korral nõupidamisele mitte kutsuma.” – PP 383, 384.

Küsimused aruteluks:

1. Millised eelarvamused valitsevad teie ühiskonnas – etnilised, religioossed, rahvuslikud, soolised, majanduslikud? Millised on nende eelarvamuste hukatuslikud tagajärjed? Kuidas õppida ära tundma meis endis pesitsevaid eelarvamusi? Kõige olulisem – kuidas aidata kaasa nende kõrvaldamisele ühiskonnast, kogudusest ja iseenda südamest? Kuidas saab teie klass aidata inimesi, kes kannatavad nimelt eelarvamuste tõttu?

2. Nagu lugesime, arvasid Jitro tütre algul, et Mooses oli egiptlane. See näitab kultuuri võimu meie elus. Millises kultuurikontekstis elad sina? Kuidas mõjutab see sinu usku? Rääkige klassis asjadest, mis teie kultuuris sobivad usuga hästi kokku, ja asjust, mis usuga üldse kokku ei lähe. Nimetage probleemseid valdkondi ja arutlege, kuidas aidata nii endal kui teistel koguduseliikmetel nende valdkondadega toime tulla?

Kokkuvõte: Kui Sippora Mooseselega abiellus, polnud tal vähimatki ettekujutust, mis teda ees ootab. Kuid selle vähese põhjal, mida tema kohta Piiblis on öeldud, näeme, et Sippora ja tema pere olid Moosesele õnnistuseks ja suureks abiks tema jumaliku ülesande elluviimisel.

6. õppetükk — 4. – 10. august

Simson ja tema naised: hukatuslik kiring

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ko 14. – 16. ptk.

Meelespeetav tekst: “Sest kõik, mis on maailmas — lihahimu, silmahimu ja elukõrkus — ei ole Isast, vaid on maailmast” (1 Joh 2:16).

Simsoni lugu on tänapäevasele lugejale mitmes mõttes keerukas. Seal leidub palju raskestimõistetavat, mis tegelikult tõestab Pauluse sõnu, et “me näeme nagu peeglis tuhmi kujutist” (1 Kor 13:12). Alles peale Jeesuse tagasitulekut saame kõigest selgelt aru.

Sellegipoolest leidub ka “tuhmist kujutisest” palju õppimisväärsed Simsoni, tema naise ja Deliila armetust loost.

Deliilast ei saanud küll kunagi Simsoni abikaasat, kuid nende suhe sarnaneb paljus Simsoni ja tema naise suhtega: 1) mõlemad naised olid vilistid; 2) mõlemad lasid end mõjutada vilistite juhtide poolt, et Simsonit lõksu püüda; 3) mõlema naise meelitustele tema saladust teada saada pani Simson algul vastu, kuid andis lõpuks järele. Ehkki Simson ei abiellunud Deliilaga, seostatakse Simsoniga just seda naist ja mitte tema nimetat abikaasat.

Pilk nädalale: Simson oli mees, keda Issand oli kutsunud ja kellele oli antud palju andeid. Ta oli ka suurte kirgede võimuses olev mees. Simsonist on meile jäädvustatud kurb lugu näitena sellest, kuidas need asjad omavahel vastuollu satuvad.

Simsoni kutsumine

Loe Ko 13. ptk-i. Millised tõendid anti Maanoale ja tema naisele erilise kutsumise kohta? Millised tingimused sellega kaasnesid?

Ko 13. ptk. ütleb väga selgelt, et Simson pidi mängima Iisraelis suurt rolli ja Jumal tahtis kasutada seda meest eriliseks tööks – tal tuli alustada Iisraeli “päästmist” vilistide võimu alt (Ko 13:5). Heebreakeelne sõna “päästma” pärineb sõnast *ysha*, millest on tuletatud ka nimi *Jeesus* ja heebreakeelne “päästja,” *Moshiah*.

Simsonile oli antud ülitähtis kutse. Loomulikult ei tähenda kellegi kutsumine Jumala poolt selle inimese tegemist eksimatuks või patutuks.

Loe Ko 13:24, 25. Mida räägivad need salmid Simsonist?

Loe Ko 14:1-3 ja 16:1. Mida räägitakse siin Simsonist?

Hoolimata oma kõrgeast kutsumisest ilmnisid Simsoni juures mõned ohtlikud iseloomuvead. Simsoni tundeid valitses üksnes nägemismeel. Esimesel korral ütleb ta oma vanemaile: “Ma nägin Timnas üht naist vilistide tütarde hulgast; võtke ta nüüd mulle naiseks!” (Ko 14:1, 2). Hiljem näeb ta Assas prostituuti ja veedab temaga öö (Ko 16:1). Ajal, mil ta pidanuks keskenduma Jumalalt saadud erilisele ülesandele ja otsima Jumala lähedust, annab ta end kire võimusesse ning sõlmib seejärel lähedased suhted Iisraeli vaenlastega. Kui irooniline! Ta on kutsutud “vabastama” Iisraeli vilistite käest ja esimene tegu, millega ta oma tööd alustab, on abielu vilistiga.

Millise töö jaoks on Jumal sind kutsunud? Millised iseloomunõrkused takistavad sul selle kutsumise elluviimist? Millised Piibli tõotused aitavad sul neid nõrkusi võita ja oma tööd ustavalt teha?

Simsoni pulmapäev**Loe Ko 14. ptk. Milliseid vigu teeb Simson?**

On tõenäoline, et Simson külastas sageli kodust lääne pool asuvaid vilistite linnu. Samuti näib, et ta ei kõhelnud kunagi end sidumast sealsete kaunite naistega. Iisraellased vaatasid vilistitele ülalt alla ja kasutasid nende kohta väljendit *ümberlõikamatud* „paganate” tähenduses (1 Sa 14:6), hoolimata sellest, et nad elasid vilistite võimu all (Ko 14:4). Simsoni sidemed võõra päritolu naistega pidid tema vanemaile kahtlemata palju muret valmistama, eriti arvestades tema sündimise erilisust ja kutsumist (3. ja 4. s).

Teame ju, et enne veeuputust lasid Jumala pojad end võluda kaunitel inimeste tütaridel ja langesid selliste liitude tulemusel kurjuse meelevalda (1 Mo 6:1-5). Ka Saalomon võttis enesele naiseks palju võõramaa naisi, kes kummardasid teisi jumalaid. Nad pärinesid rahvaste seast, kelle eest Jumal oli eriliselt hoiatanud (1 Ku 11:1, 2). Tegu polnud lihtsalt poliitiliste liitudega, sest on öeldud, et “neisse kiindus Saalomon armastusega” (2. s). Ehkki need naised pöörasid Saalomoni südame teenima teisi jumalaid, kummardas ta endiselt ka Jahvet, ent mitte kogu südamega (1 Ku 11:4-6).

Mida räägivad vilistite teod selle rahva loomusest, kellega Simson end sidus?

Me näeme elavat näidet sellest, kui ohtlikuks võivad kujuneda halvad mõjud. Võtke üks inimene koos tema nõrkustega ja asetage ta sõltumata tema jumalikust kutsumisest halba keskkonda ning tagajärjed võivad kujuneda kõigile väga valusaks.

Analüüsi tõsiselt ja palvemeelselt end ümbritsevaid mõjutegureid, vähemalt neid, mida saad valida. Kas need mõjud soodustavad sinu vaimulikku kasvu või pidurdavad seda? Mida pead muutma?

Simsoni kättemaks

Simsoni abielu liikus aina halvemuse suunas. Ehkki Simsoni naine reetis oma mehe, on naise hirm ometi mõistetav. Ärgem unustagem, millega ähvardasid tema enda sugulased teda ja ta peret juhul, kui ta neid ei aita (Ko 14:15). Võib-olla pidanuks ta Simsonile juhtunust rääkima ning paluma temalt abi ja kaitset. Igatahes ei kestnud see halvale alusele rajatud abielu kaua. Simsoni viha ja naisest lahtiütlemine aitas soodsalt kaasa järgnevaile kannatustele.

Millega põhjendab Simson tagasipöördumist oma naise juurde? Ko 15:1. Mida räägib see Simsonist?

Nii väga kui keegi ka ei sooviks uskuda Simsoni motiivide puhtusesse, näib see kirjakoht rõhutavat küll pigem seda, et teda mõjutas tagasi pöörduma himu ja mitte soov otsida abikaasaga lepitust. Olenemata motiividest, polnud ta aga sugugi rõõmus leides, et tema naine oli pandud juba teisele mehele. Paistab, et abieluinstitutsioon oli tollal sama mandunud kui tänapäeval.

Kuidas valgustab Simsoni käitumine antud olukorras tema iseloomu? Ko 15. ptk.

Tegude põhjal, mis Simson saadab korda pärast seda, kui selgub, et tema naisel on juba teine mees, võib öelda, et tal oli vägivaldne iseloom. Loomulikult ei saa me välistada võimalust, et ta armastas oma naist ning tema viha põhjuseks oli naise uus abielu.

Ka vilistite tapmist võib põhjendada tema armastusega oma naise vastu. Samuti ei saa me ümber lükata arvamust, et tema teod olid ajendatud süütundest, sest vilistite põldude mahapõletamine ärgitas vilisteid tapma tema naist ja tolle peret. Millised need põhjused ka polnud, võinuks suuremat osa neist kannatustest vältida, kui Simson, kel oli võimalus abi paluda Jumalalt, poleks alistunud oma tunnete ja kirgede juhtimisele.

Simson marsib vihasena oma naise juurest lihtsalt minema. Kujutlege, kui ta oleks üles näidanud pisut halastust, armulikkust ja andestavat meelt. Asjad oleksid võinud kujuneda hoopis teisiti. Otsi Risti jalamilt mõistmist, millise mõõduga on jagatud andeksandmist sinule Jeesuse kaudu. Osuta samasugust andestust esimesele inimesele, kes su järgmisel korral välja vihastab.

Kurb saaga jätkub

Kohtumõistjate 15. peatükk lõpeb sellega, et Simson tapab 1000 vilistit. “Pärast seda võitu,” kirjutab Ellen White, “panid iisraellased Simsoni kohtumõistjaks ja ta valitses Iisraeli üle 20 aastat.” – PP 564. Siin näeme kahtlemata seda, kuidas pidanuks Simson tegelikkuses Iisraeli “päästma” (Ko 13:5).

Loe Ko 16:1-3. Too näiteid teistest Piiblis nimetatud rahvajuhtidest, kes, vaatamata neile antud suurtele eesõigustele, näitasid üles samasugust nõrkust? Milline oli selle hind?

Prostituudi juurde minek oli juba iseenesest halb, kuid valida prostituut, kes elas tema vaenlaste keskel! Pole kahtlustki, et siin avaldub Simsoni totaalne kõrkus. “Hukka mõistes tema pattu, ei võtnud Jumal siiski tema pealt oma armu.” – PP 565. Simsonil õnnestub eluga pääseda. Kas ta sellest ka midagi õppis?

Loe Ko 16:4-6. Missuguse suhtega ta end taas seob?

Erinevalt naistest, kellega ta varem koos oli olnud, kaasa arvatud tema (Piiblis mainitud) abikaasa, öeldakse siin, et ta armastas Deliilat. Jääb siiski mulje, et armastus polnud vastastikune.

Loe Ko 16:5-20. Mida räägib see armastuse võimust muuta inimene pimedaks? Mida pidanuks Simson kohe alguses märkama? Miks ta seda ei näinud?

Esiteks oli tema poolt äärmiselt rumal siduda end jälle vilistite naisega, teiseks pidanuks ta kohe nägema, et see naine oli halva peal väljas. Paraku oli “armastuse” ja kire võim sedavõrd tugev, et Simson ei näinud seda, kuidas asjad väljastpoolt paistsid, ega tõsist vajadust niisuguse suhte eest otsemaid põgeneda.

Kui hoolsalt valvad sina oma tunded ja kirgi? Maailmas on palju “häid” inimesi, kes hävitavad nii enda kui oma armastatute elu, andes end oma tunnete meelevalda. Milline on ainus võimalus sellist lõksu vältida?

Armastusest pimestatud

Loe Ko 16:16-31. Milline võiks olla selle loo moraal tänapäeva inimesele ja miks?

Jumal valmistab inimese meheks ja naiseks ning määrab nad elama abielusuhetes, mis pidi sümboliseerima seda ühtsust ja lähedust, mida Ta soovib oma kogudusega saavutada (Ilm 21:2). Ideaalne suhe peaks mõlema partneri tooma Jumalale lähemale, mitte Temast eemale tõukama. Antud juhul näeme selgelt, et väär suhe võib inimese Jumalast lahutada.

“Selline oli siis nüüd Iisraeli endine kohtumõistja ja sangar – nõrk, pime vang, kes pidi tegema kõige alandavamad orjatööd! Milline tohutu muutus! Vähehaaval oli ta astunud üle oma püha kutse tingimustest. Jumal oli temaga kaua kannatanud, ent kui ta alistus patule sedavõrd, et reetis oma saladuse, eemaldus Issand temast. Tema pikkades juustes polnud iseenesest mingit jõudu: need olid sümboliks tema ustavusest Jumalale. Kui ta selle sümboli ohjeldamatu kire tõttu ohverdas, võeti temalt ka õnnistused, mida see sümbol tähistas.” – PP 566.

Miks peitub tõsiasjas, et Simson pimedaks torgati, teatud iroonia?

Seda lugu lugedes näeme, et vaatamata tehtud vigadele, polnud Simson kaotanud oma usku, nii ebatüüpiline kui see ka oli. Ja Jumal sai Simsonit siiski kasutada oma eesmärkide elluviimiseks. Kui palju paremad oluksid tulemused juhul, kui Simson jäänuks Jumalale kõiges ustavaks. Tõsiasi, et Jumal suutis oma eesmärgid ellu viia, vaatamata Simsoni vigadele, ei õigusta neid. See näitab vaid, et Jumal viib oma tahte ellu meist hoolimata. Mõelgem siis, kui palju muutuksid asjad, kui me laseksime end alati kasutada.

Simsonit nimetatakse Heb 11:32 ustavaks Issanda järgijaks. Mida räägib see meile Jumala armust? Millist lootust leiame siit endale?

Edasiseks uurimiseks: Loe raamatust “Adventkodu” peatükk “Tõeline armastus või armumine,” orig lk 50-54.

“Jutustus loob mulje Simsoni lausa uskumatust rumalusest. Ta võinuks igal ajahetkel teha lõpu Deliila pärimistele tema juurest lahkudes ja koju pöördudes. Siiski polnud Simsoni peamine viga mitte niivõrd rumalus kui võrd sensuaalne pimestatus. Selle loo peamine moraal peitub selle sensuaalse nõrkuse poolt tekitatud hävingus ja häbis ning selles, kuidas sellesama nõrkuse tõttu minetas ta samm-sammult üleloomuliku tugevuse kui Jumala imelise anni.” – 2BC 398.

“Jumal oli hoolitsenud Simsoni eest nii, et ta sai valmistuda tööks, milleks ta oli kutsutud. Elu alguspäevist saadik ümbritsesid teda soodsad tingimused, mis võimaldasid tal areneda kehaliselt tugevaks, vaimselt võimekaks ja moraalselt puhtaks. Ent jumalatute kaaslaste mõjul laskis ta lahti Jumala käest, kes on inimese ainus kaitse, ja nii tõmbas kurjuse tulv ta enesega kaasa. Need, kes oma kohustusi täites seisavad silmitsi läbikatumistega, võivad olla kindlad Jumala kaitstes, kuid need, kes end vabatahtlikult kiusatuse võimusesse annavad, langevad varem või hiljem.” – PP 568.

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas aidata inimest, kelle vaimulikku otsustusvõimet nõrgendavad halvasti kontrollitud kired?

2. Kuidas saab kogudus aidata kiusatuses olevaid inimesi ja näidata end toetava, tugeva, armastava ja mõistva organisatsioonina? Milliseid muutusi vajab kogudus, et abivajajad leiaksid siit inimesi, kes neist hoolivad ja neid mõistavad, mitte aga neid, kes neid hukka mõistavad?

3. Palvetage oma klassiga koguduse juhtide eest, kelle peale on pandud suur vastutusekoorem, et nad laseksid Jumalal end hoida Simsoni vigade eest.

Kokkuvõte: Simsoni lugu räägib tugevast mehest, kelle murdsid maha tema moraalsed nõrkused. Tugev suhe oma Jumalaga saanuks allutada tema suhted naistega Jumala juhtimisele. Samuti illustreerib tema elu ütlust: “Ärge hakake võõras ikkes vedama ühes uskmatutega.”

7. õppetükk — 11.-17. august

Boas ja Rutt: kindlad alused

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: Ruti ptk. 1-4.

Meelespeetav tekst: „Kuid Rutt vastas: „Kuhu sina lähed, sinna lähen ka mina ja kuhu sina jääd, sinna jään minagi! Sinu rahvas on minu rahvas ja sinu Jumal on minu Jumal! Kus sina sured, seal tahan ka mina surra ja sinna maetagu mindki” (Ru 1:16, 17).

Alates pattulangemisest Eedenis kuni metsalise märgini maailma lõpul maalib Pühakiri inimkonnast üsna sünge pildi. Jumala Sõna ei ilusta inimese olukorda. Piibli algusest kuni selle lõpuni kujutatakse inimkonda sellisena, nagu see on.

Kõige selle hulgas asub Ruti raamat käputäie inimestega — südikust, veendumust, usku, truudust ja isetust omavate inimestega. Kust on need inimesed pärit?

Boase ja Ruti kosutav suhe ilmub tugevas kontrastis kohtumõistjate perioodile, millesse see jutustus paigutatakse — ajajärk, mil puudus kuningas ja igaüks talitas oma tahtmist mööda. Ometi osutab Rutt, moabiit, ülimat pühendumist oma lesestunud ämmale ja Iisraeli Jumalale; Boas omakorda osutab järjekindlat headust. Kuigi elu oli püstitanud teele palju tõkkeid, näitab jutustus Rutist, kuidas õige hoiak on suuteline võitma vastuolud.

Pilk nädalale: Boases ja Rutis võime näha palju tunnusjooni, mis moodustavad hea aluse edukaks abieluks ja ustavaks eluks üldiselt.

Perekondlikud seigad

Mõnikord võime leida headust, usku, pühendumist ja isetust kõige ootamatumas paigus. Ruti raamatus esitatud peresuhted võinuks kergesti rikki minna. Selle asemel pakuvad need meile midagi matkimiseks.

Loe Ruti raamatu 1. ptk ja vasta loetu alusel järgmistele küsimustele:

1. Milline paralleel esineb siin mõningate varasemate Piibli isikutega? Ru 1:1; võrdle 1 Ms 12:10; 26:1.

---

2. Millise tõendi headest peresuhetest kõigi asjaosaliste vahel leiad Ru 1. ptk? Kuidas need head suhted ilmsesid?

---

3. Loe Noomi sõnad Ru 1:8, 15, 20, 21. Mida need sõnad meile tema kohta räägivad?

See peab olema olnud omapärane perekond: heebrealasest ämm kahe „paganast” miniaga ei näi pinnapealselt vaadates moodustavat tugevat suhet. See omas tegelikult kõiki eeldusi hävimiseks.

Ja ometi märkame siin harukordset pühendumist üksteise heaolule. Me ei tea kõike, mis toimus nende kodus, kuid tõenäoliselt oli neil midagi, millest oleks kindlasti kasu paljudele kodudele.

Kui ustav ja truu oled sina sind ümbritsevate suhtes? Mida saad teha, et mõelda vähem iseendale ja rohkem teiste heaolule?

Ruti pühendumus

Mida saame teada Ruti iseloomu kohta Ru 1. peatüki alusel? Milline tõend on meil tema usust Iisraeli Jumalasse?

Ruti pühendumine oma ämmale oli sügav. Orpa tagasipöördumine muutis võib-olla raskemaks Ruti otsuse jääda oma ämma juurde. Noomi pöördus tema poole ja ütles: „Tema läheb tagasi oma rahva ja selle jumalate juurde. Mine tagasi koos temaga” (Ru 1:15; NIV). See on hetk, mil Rutt esitas oma tuntud väite soovist olla osa Iisraeli rahvast. Ilmselt nägi ta neis inimestes ja nende Jumalas midagi, mis teda ligi tõmbas. Ja seda hoolimata faktist, et Noomi ei tundu olevat avalikult pealetükkiv evangelist.

Milline tõend on meil siin sellest, kuidas Noomi ei olnud, teatud mõttes, heaks Issanda tunnistajaks?

Hoolimata probleemidest näeme me Rutis moabiiti, kes soovis kuuluda Iisraeli hulka, kuigi iisraellased pidid meelsamini vastu võtma edomlasi ja egiptlasi kui moabiite. Edomlaste ja egiptlaste lapselapselapsi (3. põlvkond) võidi lubada astuda Issanda kogudusse (5 Ms 23:7, 8). Kuid ükski ammonlase või moabiidi järglane ei võinud kuuluda Issanda kogudusse, isegi kuni kümnenda põlvkonnani (s. 3). Siiski ei tähendanud see keeldu nendega abielluda ega nende väljaarvamist lunastusest. Rutt võtab omaks Noomi Jumala ja vastutasuks osutab Jumal talle oma soosingut mitmel moel.

Vaata enda isiklikku elu, oma kogudust, sinu isiklike suhteid teiste ja Issandaga. Mis neis, kui üldse, võiks põhjustada teistes tõmbe sinu koguduse ja sinu Jumala poole? Mida räägib su vastus sinu enda ja su koguduse kohta? Vestelge oma vastuste üle klassis hingamispäeval.

Boas

Seni oleme näinud Rutis mitmeid omadusi, mis osutavad, et ta on hea iseloomuga, ustav ja pühendunud isik.

Kuid, nagu teame, moodustab paari kaks osapoolt. Nüüd lülitub jutustusse Boas.

Loe Ru 2:1-12. Mida saame siit teada Boase iseloomu kohta? Millised omadused kerkivad tema juures esile?

Kui Boas sai teada, kes see tema põldudel järelnoppijate hulgas töötav noor naine oli, astus ta mõningad läbimõeldud sammud. Ta 1) julgustas teda edasi töötama tema põldudel; 2) hoolitses tema meelerahu eest, teatades talle, et mehi oli kästud teda mitte tülitada; 3) hoolitses tema edasiste vajaduste eest, tehes oma joogivee talle kättesaadavaks ja 4) julgustas teda vaimulikult.

Loe Jk 2:14-17. Kuidas näeme neid Jakoobuse väljendatud põhimõtteid avaldumas siin Boase juures? Milline õppetund on siin meie jaoks?

Edasi üritas Boas mitte lasta Rutil tunda end mingi kerjusena (Ru 2:13-23). Söögiaegadel kutsus ta Rutti liituma oma lõikajatega leiba sööma ning andis talle küllaldaselt röstitud teri, nii et neid jäi isegi üle. Boas juhendas oma töömehi, et need ei takistaks teda noppimast ka seotud vihkude vahelt ja käskis neid isegi tõmmata talle vihkudest välja viljakõrsi noppimiseks. Ruti poolt koju kantav terade hulk oli suurem kui võinuks olla raske töö tulemusena. See tunnistas suuremeelsusest. Lõpuks, Boas kutsus teda töötama lõikuse lõpuni oma põldudel.

Kui sageli võib lahke sõna tuua suure muutuse teatud isiku ellu! Kui kärmas oled sina tänama ja kinnitama neid, kes on su ümber? Ole kitsi kriitikaga; ole helde toetamisel!

Abieluettepanek

Loe Ru 3. peatükk. Millised õilsad iseloomujooned ilmnevad kõigis jutustuses esinevate inimeste tegudes? Kuidas ilmnesisid need jooned Jeesuse elus?

Meil tuleb mõista, et Piibli sündmustik toimub teatud kultuurikeskkonnas. Mis tahes suuri ja igavesi tõdesid Jumal meile oma Sõna läbi ka õpetab, jõuavad need meieni inimeste kaudu, kes elavad ja tegutsevad nende isiklikus kultuuris — kultuuris, mis ajuti võib näida väga võõras neile, kes elavad teistes kultuurides.

Millised selles peatükis avaldatud kultuurilised seigad on võõrad sinu isiklikule kultuuritaustale?

Kuigi see toimus öö pimeduses, võis selline tegevus olla Ruti jaoks väga piinlik. Keegi oleks võinud tema järele luurata ja jutud võinuks levima hakata. Boas oleks võinud keelduda tema palvest. Kuid Boas näitas koheselt oma hoolivust, püüdes tema ehamugavuse peletada. Ta toimis nii, nagu oleks Rutt osutanud temale soosingu, valides mõne noorema mehe asemel tema. Siis lubas ta teha kõik, mida Rutt palus. Lõpuks saatis ta Ruti tagasi Noomi juurde suurrätiku täie otradega. Boas oli valmis kaitsma teda ka igasuguste valesüüdistuste eest, mis võinuks tuleneda Ruti öisest viibimisest Boase rehealuses.

Vaata uuesti üle 3. ptk. Ja vaatle Ruti, Noomi ja Boase poolt ilmutatud iseloomujooni. Kui rohkesti ilmutad sina neid jooni oma isiklikus elus? Millised üleskerkinud küsimused ja väljakutsed su ees panevad sind ilmutama neid samu omadusi? Tee ka sina Jumala armu läbi õige valik.

Lunastamine

Loe Ruti 4. peatükk. Mis tuli lõppkokkuvõttes sellest abielust juudi ja mitte-juudi vahel?

Lunastamine on võib-olla tähtsaim teema Ruti raamatus. Erinevates vormides esineb see heebrea sõna rohkem kui 23 korda neljas peatükis. Boas täidab oma lunastaja osa Noomi ja tema surnud abikaasa ning poja eest. Taavet, silmapaistev järglane, tõestas hiljem olevat end pärast Joosuat kaotatud Iisraeli rikkuste lunastaja; ja Jeesus, kauge järglane, sooritas lunastuse kogu inimkonna eest (Gl 4:5; 1 Pt 1:18; Ilm 5:9).

Millised olid meessugulasest lunastaja kohustused? 3 Ms 25:25, 47-49; 4 Ms 35:18, 19; 5 Ms 25:5, 6.

Tava, mille kohaselt meessugulane abiellus surnu lesega pärandi väljaostmiseks, esines muistse Lähis-Ida teisteski maades. 5 Ms 25:5 täpsustab, et Iisraelis rakendati seda tava ainult koos elavate vendade puhul. Juuda püüdis panna oma teist poega seda kommet järgima. Boas ei kuulunud 5 Ms 25. ptk. määrangu alla, kuid on ilmne, et selle põhimõtte laiendusi rakendati ja seda sugulase läheduse järjekorras.

Noomi ei olnud müünud perekonna omandit, kuid kui see millalgi pidi müügiks minema, oli lähematel sugulastel esmaõigus selle lunastamiseks, et see jääks perekonda. Sugulasel, kes võis selle lunastada, oli ka kohustus abielluda Rutiga, et säilitada pärand Mahlonile, tema surnud abikaasale.

Lunastaja-rolli täitmisel oli teatav risk. Kui sugulasest lunastajal oli ainult üks laps, antud juhul Rutilt, pidi tema isiklik omand minema üle Mahloni nimele. Seetõttu jättis seadus lähimale sugulasele võimaluse keelduda lunastamisest. Siiski pidi see, kes keeldus lunastamast oma sugulase omandit ja nime, tegema läbi häbistava tseremoonia (vt 5 Ms 25:7-10).

Nagu varem mainitud, toimuvad Piibli sündmused teatud kultuuritaustas, mis võib olla raskesti mõistetav inimestele teistest kultuuridest. Milliseid üldisi perekondlikke kohustusi puudutavaid põhimõtteid saame siit leida, mis kõigest räägitust peaksid sobima meile ja meie peresuhetele? Kui hästi täidad sina neid kohustusi?

Edasiseks uurimiseks: Loe osa „Ühtesobivus” raamatust „Adventkodu”, orig. lk. 83-86.

Jutustuse alguses olid Ruti shansid abielluda Boasega tõepoolest kaduvväikesed. Paljud „juhuslikud” sündmused olid vajalikud nende võimalikuks kohtumiseks ja abiellumiseks. 1) Pidi tulema nälg Juudamaal — teisiti poleks Elimeleki perekond Petlemmast lahkunud. 2) Nad pidid oma pelgupaigaks valima Moabi, mitte aga mõne teise maa, näiteks Egiptuse või Edomi, selleks et Rutiga kohtuda. 3) Noomi perekonnas pidid olema sobivad vallalised pojad, et abielluda Rutiga. 4) Mees pidi surema, et Rutt saaks teist korda abielluda. 5) Nälg Juudamaal pidi lõppema, et Noomi võiks kaalutleda tagasiminekut. 6) Rutt pidi otsustama minna koos Noomiga. 7) Rutt pidi sattuma järelnoppijaks Boase põllule.

Lõpuks — Piibel näitab selgelt, et Jumala käsi on kõige üle ja et kõik toimub jumalikul ettenägemisel. Nende jaoks, kes armastavad Jumalat ja panevad Tema esimeseks, toimivad kõik asjad koos nende lõplikuks hüvanguks (Rm 8:28). See jutustus on tõepoolest selle põhimõtte suurepärase näide.

Küsimused aruteluks:

1. Vaata Noomi reaktsiooni Ru 1:19-21. Võrdle seda tema sõnadega Ru 2:20. Miks on see nii tavaline reaktsioon? Mis on siiski tema „teoloogia” juures vääriti?

2. Arutlege oma vastuseid teispäevase osa viimasele küsimusele. Mida räägivad teie vastused teile teie endi ja teie koguduse kohta? Mis teie koguduses tõmbab inimesi ligi, mis tõukab eemale? Kuidas asja parandada?

3. Vestelge klassis teie endi kultuuri üle ja kuidas tegeleb see peresuhetega. Millised seigid teie kultuuris toimivad nende suhete tugevdamiseks? Millised toimivad selle vastu? Mida saad sina teha, et aidata teistel paremini mõista nende kohustusi pereliikmete suhtes?

Kokkuvõte: Vaatamata nende olukorra mõningale aspektile, mis ei olnud ideaalsed abiellumiseks, olid Boasel ja Rutil olulised omadused ühtse abielu jaoks. Mõlemad ilmutasid hoolivat ja jagavat meelsust ja mõlemad olid sügavalt Jumalale pühendunud.

8. õppetükk — 18.-24. august

Elkana ja Hanna: ühe töotuse täitmine

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: 1 Sm 1:1 — 2:26.

Meelespeetav tekst: „Ükski pole nii püha kui Jehoova, sest ei ole muud kui sina, ükski pole kalju nagu meie Jumal” (1 Sm 2:2).

Harilikult tuntakse lapsi nende vanemate järgi; mõnikord siiski tuntakse vanemaid nende laste järgi. Viimane kehtib Elkana ja Hanna puhul. See abielupaar ei teinud midagi erakordset, välja arvatud elu andmine Saamuelile. Nad ei olnud ei esimesed ega viimased, kes said lapse pärast kauakestvat mure ja palvetamise perioodi. Kui poleks olnud seda last, oleks need kaks — kui tahes ustavad Issandale — tõenäoliselt tundmatuiks jäänud, tuntud ainult Jumalale ja inglitele. Kuid see tähelepanuväärne laps Saamuel põhjustas Elkana ja Hanna mälestuse jäädvutamise Pühakirjas ja selliselt see abielupaar, kuigi surnud, räägib üha meile tänapäeval.

Enamus selles kvartalis uuritavaid abielupaare hõlmab mehi, kes olid kas patriarhid, prohvetid või valitsejad, kelle hulka enamus meist ei kuulu. Kuid me võime kõik olla nagu Elkana ja Hanna. Meil ei pruugi olla nii eriline laps, kuid me võime osutada samasugust pühendumist ja sel moel võib-olla tuua tavalisest esile harukordse.

Pilk nädalale: Elkana ja Hanna näol leiame ustava abielupaari, keda Issand oli võimeline kasutama tähelepanuväärsel moel. Mida saame õppida nende eeskujust?

Elkana

Loe 1 Sm 1. ptk. Mida saame sellest peatükist järeldada Elkana iseloomu kohta?

„Saamueli isa oli Elkana, leviit, kes elas Efraimi mäestikus Raamas. Ta oli rikas ja mõjukas isik, hea abikaasa ja mees, kes kartis ja austas Jumalat.”
— Ellen G. White, *Signs of the Times* (Oct. 27, 1881), vol 7, no 40.

Kuigi Elkana kohta pole palju öeldud ja ta on selles jutustuses mingil moel tagaplaanil, tulevad esile mõningad jooned. Ta näis tõepoolest armastavat Hannat ja tegi, mida suutis, et lohutada teda ta mures. Ta näis olevat ka vaga inimene – selline, kes püüdis Issandale kuuletuda.

„Kuigi tema teenimist pühamus ei vajatud, läks Elkana nagu paljud teised leviidid kohtumõistjate perioodil (Km 17:8, 9) sinna tavalise iisraellasena oma isiklike ohvritega, et julgustada naabreid ja anda neile head eeskuj. Kuigi ta elas halvas keskkonnas, oli tema vaimulikkus ilmselt kõrgel tasemel. Isegi kui Hofni ja Piinehas olid pahelised, oli Elkana ustav oma teenimises ja ohvrite toomisel.” — 2BC 455.

Võib-olla kõige silmatorkavam Elkana juures oli tema suhtumine Hanna töötusesse. Oli see ju tema (Elkana) poeg, kelle Hanna pidi andma Issandale. See ei olnud tema jaoks kindlasti kerge.

Kuidas reageeris Elkana Hanna töötusele Issanda ees? Kas tal oli õigus see töötus tühistada? Vt 4 Ms 30:1-15.

Küsi iseendalt: Milliseid Elkana iseloomujooni võiksin ma paremini jälgendada oma inimsuhetes ja oma suhtes Issandaga?

Abielu

Nagu eile nägime, oli Elkana ilmselt ustav Issanda järelkäija. Siiski ei takistanud see ustavus tal kõrvale kalduda Jumala ideaalist abielu suhtes — üks mees ja üks naine. See, et polügaamiat salliti, ei muutnud seda õigeks ega heaks. Jumal on andnud meile ideaali seepärast, et Ta teab, mis meie jaoks parim on.

Vastavalt Ellen Whiteile oli Hanna Elkana esimene naine. Kui tema ei saanud järglasi, võttis Elkana teise naise. „Kuid see samm, tulenedes usu puudusest Jumalasse, ei toonud õnne. Pojad ja tütreid lisati leibkonnale, kuid määratud oli Jumala pühitsetud korralduse rõõm ja kaunidus ning perekonna rahu oli rikutud. Peninna, uus naine, oli armukade ja kitsarinnaline ning käitus ülbelt ja jultunult. Hanna lootus näis purustatud ja elu tundus raske koormana.” — Ellen G. White, *Daughters of God*, p. 39.

Milliseid näiteid kõrvalekaldumisest usust ja õige otsuse tegemisest leiad teistes Piibli „kangelastes”? Millised olid need vääratused ja nende tagajärjed?

Nagu me kõik peaksime teadma, on tänu Jeesusele, kelles meil on „pattude andeksandmine” (Kl 1:14; vt ka 2 Ms 34:7; L 130:4; Ef 1:7), isegi meie halvimal teod lunastatud. Kuid mida halvemad teod, seda halvemad on tavaliselt tagajärjed. Meile võidakse anda töotus meie pattude andeksandmisest, kuid Piibel ei tööta vabastust pattude otsestest tagajärgedest. Ja kuigi, nagu Elkana puhul, teeme me midagi, mis ei ole sõnaselgelt keelatud, võime ometi lõigata kibedaid tagajärgi põhimõttest kõrvalekaldumise pärast. Järelikult, ärme peta iseendid oma „jumalakartusega” ja „ustavusega”. Isegi parimad meie seast ei ole immuunsed vääratuste suhtes usust ja õigete otsuste tegemisel.

Mõttele mõningaile näitele oma elus, kus usupuudus või lihtne kõrvalekalle mõistlikust tegevusest tõi kaasa valikud, millele järgnesid halvad tagajärjed. Mida sa neist õpid, mis saaks aidata sul mitte teha samu vigu?

Hanna töötus

Millised olid kaks probleemi Hanna elus? (1 Sm 1:1, 6).

Hanna nime tähendus on „meeldiv,“ „graatsiline“ ja Peninna tähendus „viljakandev“. Kui prohvetlikud võivad nimed vahel olla! Piibel ei ütle, et Elkana armastas Hannat rohkem, kuid meile jääb selline mulje. Ometi on Peninna see, kes muretses talle lapsi. Hanna probleem ei seisnenud üksnes selles, et tal ei olnud ühtki poega, vaid et Peninnal oli neid mitu.

Elkana ja tema perekond rändas igal aastal pühamu juurde (1 Sm 1:3). Millistest pühadest osavõttu nõuti kõigilt Iisraeli meestelt? (2 Ms 23:14-19).

1. _____
2. _____
3. _____

Kõige pidulikum neist oli Lehtmajade püha ja võib-olla sinna võttis Elkana oma pere kaasa. Kuid isegi kui see oli isiklik perekondlik palverännak, pidi see olema rõõmus sündmus. Vaatamata rõõmule ja elevusele või vast just seetõttu muutus Hanna masendunuks. Veel enam seetõttu, et Peninnale valmistas lõbu tema ärritamine (1 Sm 1:7).

Millise töötese andis Hanna? Millise kinnituse sai ta oma palve kuulmise kohta Issanda poolt?

Piibel näitab, et Jumal sekkus (1 Sm 1:19) ja Hanna jäi lapseootele. Samal ajal võib ka emotsioonide mõju kehale tugev olla. Peale seda, kui Eeli oli temaga rääkinud, toimus muutus tema terves olemuses. Kui ta varem keeldus söömast, siis nüüd ta sõi; kui ta varem näis kurvana, siis nüüd oli tema ilme muutunud. Salm 19 mainib, et nad, tähendades vähemalt teda ja tema abikaasat, tõusid vara üles ja kummardasid Jehoova ees. Järgmine, millest räägitakse, on tema eostumine ja vajaliku aja möödumisel poja sünnitamine.

Me ei pruugi alati saada oma palvetele nii selget vastust, kuid millistele Piibli töotustele võid sa toetuda, mis aitavad sind uskuda Issanda headusesse ja hoolitsusse – töotustele, mis peaksid andma sulle sedalaadi rahu, millist koges Hanna?

Hanna, ema Israelis

Hanna pani pojale nimeks Saamuel, mis tähendab „Jumal on kuulnud”, ja mõnes versioonis „Jumalalt palutu”. Hanna selgitab selle nime panekut, öeldes „sest ma palusin teda Jehoovalt” (1 Sm 1:20). Mitte soovides minna kogudusetelgi juurde, enne kui ta saab oma töötuse täita ja poja sinna jätta, jääb Hanna koju ja ootab kuni on lapse võõrutanud. Selleks kulus umbes kolm aastat.

„Niipea, kui laps oli hakanud midagi mõistma, oli Hanna õpetanud teda armastama ja austama Jumalat ning pidama end Issandale kuuluvaks. Kõigi last ümbritsevate tuttavate asjade kaudu oli ema püüdnud juhtida lapse mõtteid Loojale. Kuid isegi pojast lahus olles ei lakanud ema tema eest hoolitsemast. Iga päev palvetas ta poja eest. Igal aastal tegi ta lapsele teenistuseks vajamineva kuue ning siis, kui ta koos mehega Siilosse pidulikele jumalateenistustele läks, andis ta kuue pojale meeldetuletusena ema armastusest. Seda väikest rüüd kududes oli ema pidevalt palvetanud, et poeg püsiks puhta, õilsa ja ustavana. Hanna ei palunud pojale ilmalikku suurust vaid anus tõsiselt, et ta võiks saavutada selle suuruse, mida taevas hinnatakse — ja et ta elaks auks Jumalale ning õnnistuseks kaasinimestele.” — Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid”, lk. 471.

Pärast lapse sündi ja võõrutamist täitis Hanna oma töötuse Issandale ja tõi poja Eeli juurde. Hanna lootis, et pärast väikest meeldetuletust mäletab Eeli toimunut. Tol ajal oli Eeli talle tema palve sisu tundmata öelnud: „Küll Issand Jumal täidab su palve, mis sa temalt palusid” (1 Sm 1:17). Nüüd meenutab Hanna talle: „Selle poisi pärast ma palusin ja Jehoova andis mulle mu palve peale, mida ma temalt palusin” (s. 27). Kui kerge võinuks tal olla unustada see töötus, leida vabandusi selle mittetäitmiseks. Lõppude lõpuks — see oli tema ainus laps!

Milliseid põhjendusi võinuks Hanna kasutada, õigustamaks töötuse mittetäitmist?

Loe Hanna palve 1 Sm 2:1-11. Mida räägib see meile meie Jumala olemuse ja iseloomu kohta? Millised palve osad tähendavad sinu jaoks enim just praegu? Kuidas muudaksid need sõnad sinu omadeks? _____

Perekonna pärand

Nagu varem nägime, poleks midagi sellist saanud toimuda, kui Elkana poleks nõustunud. Hanna ilmselt rääkis temale oma töotusest; Elkana oli tunnistajaks ka imele ja Jumala inimesena nõustus Hannaga. Et ta seda tegi, oli see ka tunnistus tema usust.

Loe uuesti 1 Sm 1:23. Elkana sõnades on kolm osa. Millised sõnad näitavad tema huvi oma naise õnne vastu? Millised sõnad näitavad huvi oma poja suhtes? Millised sõnad näitavad tema soovi, et nad oleksid ustavad Issandale?

Kuna lapse loovutamine peaks olema raske parimaiski olukordades, tuleb nüüd esile teine aspekt, mis ainult komplitseerib asju, tehes töotuse täitmise isegi raskemaks.

Loe 1 Sm 2:12, 26. Mislaadi moraalsetele asjaoludele pidi Saamuel allutatama? Kuidas võinuks seda kasutada järgmise põhjusena töotuse mitte täitmiseks?

Sellest probleemist hoolimata läks see ustav abielupaar edasi ja andis lapse üle. Ilmselt pidid nad usaldama Issandat, kui raske tahes see ajuti võis olla. Issand tasus selle ustavuse (vt 1 Sm 2:20). Pärast Saamueli jätmist kogudusetelki sünnitas Hanna veel viis last (1 Sm 2:21). Abielupaari ennast enam Piiblis ei mainita. Nende osas on jutustus lõpetatud. Kuid loomulikult ei ole see veel läbi. Nende ustavuse kaudu tõusis Iisraelis suur juht. Nemad on tõepoolest näide põhimõttest, mis kirjutati kaua pärast neid: „Õndsad on surnud, kes surevad Issandas,” sest „nende teod järgnevad neile” (Ilm 14:13, NIV).

Kui sina „sured Issandas” täna, millised teod sulle järgneksid? Mida räägib su vastus sulle selle kohta, kuidas sa oma elu elad? Milliseid muutusi võiksid kaalutleda ette võtta?

Edasiseks uurimiseks: Peatükk „Taeva hinnang laste kohta” raamatust „Adventkodu”, orig. lk. 279.

„Hanna ustavus sai rikkaliku tasu ja see julgustas järgima tema eeskuj. Igale emale on antud kirjeldamatult väärtuslikke võimalusi ning tema hoolde on usaldatud piiritult kallid aarded. Naised on harjunud pidama üha korduvaid argitoiminguid tüütavaks askeldamiseks, ent selles tuleks näha hoopis suurt, õilsat tööd. Ema eesõiguseks on olla oma mõjuga õnnistuseks maailmale ja seejuures kogeda ka ise rõõmu. Ema võib tasandada oma laste teed, mis kord päikeselisena, kord varjurikkana viib lõpuks taeva ausse.

Kuid ema võib loota, et laste iseloom vormitakse jumaliku eeskuj sarnaseks ainult siis, kui ema oma elus Kristuse õpetusi järgib. Maailm on täis laastavaid mõjusid. Suurt mõju avaldavad noortele mood ja tavad. Kui ema jätab täitmata oma kohustuse laste õpetamisel, juhendamisel ja ohjeldamisel, siis võtavad lapsed loomupäraselt omaks halva ja pööravad selja heale. Õelgu iga ema oma Päästjale sageli palves: „Õpeta mulle, kuidas peaksin lapse elu korraldama ja mida temaga tegema?” — Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid”, lk. 471, 472.

Küsimused aruteluks:

1. See jutustus on meeldiv näide ustavast abielupaarist, kellele nende ustavus tasuti. Kuidas on aga juhtumitega, kus näib, et ustavatele inimestele ei ole tasutud, vähemalt praegu ja mingil käega katsutaval moel? Vestelge klassis selliste juhtumite üle. Milliseid vastuseid pakute?

2. Väga paljud inimesed on seesmiselt kohutavalt vigastatud halva kasvatusetõttu. Milliseid töotusi ja lootusi suudad sa pakkuda kellelegi, kes heitleb ülesaamisega lapsepõlves saadud kahjustustest?

3. Me kõik tunneme lugusid ustavatest vanematest, kes olles teinud oma parima laste õigesti kasvatamisel, kannatavad tohutult, kui nende lapsed usust loobuvad. Rääkige avameelselt selliste olukordade üle. Millist julgustust ja lootust saate üksteisele jagada?

Kokkuvõte: Tavalised inimesed said ebatavalisteks nende pühendumise läbi Jumalale. Hanna töötus oli ebatavaline, kuid ta täitis selle ja Jumal õnnistas teda ja tema abikaasat Elkanat selle eest.

9. õppetükk — 25.-31. august

Iiobid: elamine kaotustega

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: Iiob 1:1 – 2:10.

Meelespeetav tekst: „Aga ta vastas temale: „Sinagi räägid nagu rumalad naised räägivad! Kas me peaksime Jumalalt vastu võtma ainult head, aga mitte kurja?” (Iiob 2:10).

Iiobi raamatu olemus — sarnasus „tarkuse kirjanduseks” nimetatuga ja jutustuses esinevate isikute nimed vihjavad Edomi taustale. Lähimat sarnasust Iiobi nimega kannab Piiblis Edomi kuningas Joobab (1 Ms 36:33).

Iiobi naise nime pole mainitud. Tegelikult pole tema kohta üldse palju öeldud. Terves Piiblis tsiteeritakse teda ainult ühes salmis ja sellele tsitaadile toetudes — väljendatuna keset valu ja tragöödiat, millist enamik inimestest ei suudaks kujutleda! — mäletatakse teda. Siiski võis ta olla olnud igal moel musternaine, hoolitsedes majapidamise eest, teenides oma kannatavat abikaasat, viies talle tuhahunniku juurde toitu, ravides tema paiseid jne. Kuid neist headest tegudest ei räägita; selle asemel on rõhk tema abikaasal ja selle kannatustel, mainides tema naist ainult kui õhutajat teole, mida Saatan Iiobilt ootas.

Mõlemad, mees ja naine abielupaarina, kannatasid oma kaotuste läbi, kuigi kumbki reageeris neile erinevalt. Meid pole kutsutud kohut mõistma neist kummagi üle, vaid sellest õppima.

Pilk nädalale: Jutustus Iiobist ja tema naisest avaldab juba varakult tragöödia ja kannatuse reaalsuse siin maa peal.

Jutustus Iobist

Tuhandeid aastaid on jutustus Iobist lugejaid innustanud, teinud nõutuks ja kutsunud vastu vaidlema. Jumal üksi teab, kui palju raamatuid, kommentaare ja esseesid on kirjutatud selle muistse raamatu alusel, mis koos 1 Moosese raamatuga on kaks vanimat raamatut Piiblis – mõlemad kirjutatud Moosese poolt Midjanimaal.

"Kõrbe üksinduses veedetud pikad aastad ei läinud kaduma. Mooses mitte ainult sai ettevalmistuse suureks tööks, mis teda ees ootas, vaid selle aja kestel kirjutas Ta Püha Vaimu juhtimisel 1. Moosese raamatu ja ka Iobi raamatu, mida loetakse Jumala rahva poolt suurima huviga kuni aegade lõpuni." – Ellen G. White, *Signs of the Times*, Feb. 19, 1880.

Loe Iob 1:1 - 2:8. Mida ütleb see tekst meile Iobi iseloomu ja olemuse kohta? Kuidas teeb tema iseloom ja olemus meil veel raskemaks mõista kõike seda, mis temaga juhtus?

On huvitav, et Iobi raamat peaks olema koos 1. Moosese raamatuga üks kahest esimesest raamatust, mis kirjutati Piibli jaoks. Issand oleks nagu kohe algusest teadnud, et üks tähtsaid küsimusi, millega inimesed silmitsi seisavad, on kurjuse küsimus. Kui taeva Jumal on nii armastav ja nii võimas, miks on maa peal nii palju valu ja kannatusi? Paljude inimeste jaoks esitab see küsimus usule suurima väljakutse.

Seega, kohe algusest annab Jumal meile mainitud kahe esimese raamatuga tausta suure võitluse teemale. Meid viiakse lava taha ja näidatakse asju, mis me teistviisi ial ei näeks — isegi kõigi meie teleskoopide ja teiste toredate teaduslike leiutistega. Kuigi mitte kõigile küsimustele vastates, näitab Iobi raamat meile enam kui miski muu, et kannatus, valu ja õnnetused ei ole Jumala jaoks üllatus; need ei peaks ka meid üllatama ja kindlasti ei esita need paikapidavat põhjust Piibli Jumala hülgamiseks.

Kirjuta lõik, milles selgita, nii hästi kui suudad, oma arusaamist, miks kannatus eksisteeris nende maailmas, vaatamata Jumala armastusele selle vastu. Valmistu oma lõigu esitamiseks klassis.

Pidage meeles Iiobi naist

Loe uuesti seda abielupaari tabanud õnnetustest. Ainult aseta nüüd iseene Iiobi naise kohale. Mis peab olema toimunud selle vaese naise mõtteis?

Kuigi jutustus Iiobist keskendub temal ja ta kannatusel, ei pea me unustama tema naist. Need olid ka tema sulased, kes hävitati; see oli ka temale kasutoov omand, mis hävitati; ja need olid tema lapsed, tema ihu vili, kes äkki tapeti. Kõige krooniks, oli see tema abikaasa, inimene, kellega ta oli saanud „üheks lihaks” (1 Ms 2:24), kes äkki pandi pikali jälkide haavandite ja paistetega. Mida iganes Iiob ise kannatas, kannatas naine samuti; võib-olla isegi rohkem. Tema ahastus peaks olema kergesti mõistetav. Piibel annab siiski temale ainult ühe rea 42 tervest peatükist. Ilmselt toimus rohkem lava taga, kui on meile siin avaldatud.

Loe Iiobi 2:9. Keskendu eriliselt naise küsimusele. Millele see viitab?

Iiobi 1:1 kirjeldatakse Iiobit inimesena, kes oli *tam vyashar*, tõlgitud „laitmatu ja õiglane” (NIV). On huvitav, et naise küsimuses „Kas sa veelgi oma aususest kinni pead?” (Ii 2:9), „avameelsuse” vastena kasutatud sõna on samast tüvest „laitmatu” kohta Ii 1:1, mis tähendab heebrea keeles ka „täielik” või „täiuslik” (vt ka 1 Ms 6:9; 25:27; L 37:37; 64:4, 5). See on ka sama sõna, mida Jumal kasutab kirjeldamaks Iiobit ühe korra Ii 1:8 ja kaks korda Ii 2:3 („täiuslik”, „vaga”). Järelikult just see see eriline omadus tema iseloomus, mille kohta naine nüüd küsimuse esitab. Kuidas suudad sa veel jääda nii „laitmatuks” Jumala ees kõigi nende meile juhtunud asjade juures? Taas, me ei pea unustama, et see abielupaar jagas neid õnnetusi, mis toimus Iiobiga, ei erinenud sellest, mis toimus naisega.

Naine mõtles, et need asjad ei peaks juhtuma meile, kui me oleme „laitmatud” Jumala ees. Mis on vääri selle mõtteviisi juures? Samal ajal, mil moel toob „laitmatus” hüvesid meie ellu isegi praegu?

Saatana ahvatlejad

Vaata üle 1 Ms 3:1-13. Millised paralleelid leiduvad selle jutustuse ja jutustuse vahel Iiobist ja tema naisest?

On mitmeid sarnasusi jutustuses Aadamast ja jutustuses Iiobist. Esiteks, mõlemad mehed olid „täiuslikud”, vähemalt oma maailmas. Teiseks, mõlemad seisid silmitsi prooviga, mis käsitles sõna otseses mõttes, kosmilisi küsimusi. Kolmandaks, mõlema naised olid Saatana poolt tüsstatud, kuigi erineval moel. Neljandaks, mõlemal juhul kasutas Saatan naist kiusatuse tööriistana mehe vastu.

Loe uuesti Saatana süüdistustest Iiobi vastu (Ii 1:7-11; 2:3-5). Mil moel on Iiobi naine, kui tahes teadmatult, olnud kasutatud Saatana poolt oma abikaasa vastu?

Iiobi naine ei teadnud kindlasti midagi rohkem lava taga lahtirulluva kosmilise draama kohta kui tema abikaasa. Saatan vedas naist ninapidi, kasutades teda enda eesmärkide saavutamiseks. Saatan kasutas ära Eeva keset Eedeni õndsust ja õnne; sellele kontrastiks kasutas ta ära Iiobi naise keset väljendamatu valu ja kannatusi. Meie õel vaenlane kasutab mida iganes ja keda iganes ta saab ja igas võimalikus olukorras, selleks et vedada meid pattu tegema ja eemale Jumalast. Me peaksime ka tähele panema, et Aadam, patuta ning Eedeni õndsuses ja täiuslikkuses, alistus pettustele; Iiob, langenud inimene, elades keset kohutavat valu ja kannatust, ei alistunud. Milline tunnistus Iiobi laitmatusest.

Küsi iseeneselt, kas mehe või naisena: mida saan ma teha, olemaks kindel, et ma ei sea end iial olukorda, kus ma kiusan kas teadlikult või teadmatult kedagi, eriti mõnd mulle lähedast, tegema vale asja?

Nea Jumalat ja sure!

Saatana kogu argument Jumala vastu oli, et Iiob oli „laitmatu” ainult sellepärast, et Jumal oli tema suhtes nii hea ja et hetkel, mil asjad halvaks muutuksid, pöördus Iiob Jumala vastu. Saatan ütles kahel korral, et Iiob „neaks” Jumalat näkku. Nagu me nägime, käskis Iiobi naine tal teha täpselt seda, mida Saatan ütles Iiobit tegevat. Uuesti — kui hoolikad peaksime olema oma sõnadega, eriti tugevate emotsioonide hetkedel.

**Mida ütlevad järgmised tekstid sõnade jõu ja tähtsuse kohta?
Õp 13:3; 25:11; Kg 10:12; Mt 12:36, 37; Jh 5:24.**

Iiobi raamatu kommentaatorid on märganud üht väga huvitavat fakti. Kui Saatan ütleb kaks korda, et Iiob „neab” Jumalat näkku ja kui Iiobi naine käsib tal „needa” Jumalat, ei kasutata tüüpilisi heebrea sõnu „needmise” kohta. Selle asemel tuleb see sõna tüvest *brk*, mis tavaliselt tähendab „õnnistama” (1 Ms 12:2; 2 Ms 12:32; Ru 2:4; L 26:12). Psalmist kirjutab Issanda „tänamisest” (tüvest *brk*) (L 16:7; 26:12; 34:1). Siiski tõlgitakse Iiobi raamatus sama sõna „needma”? (Ii 1:5 sõna „neetud” tuleb ka tüvest *brk*; samuti kasutatakse sõna *brk* 1 Kn 21:10).

Loe need Iiobi raamatus vaadeldud salmid, kus tüvi *brk* tõlgitakse „nea”, kuid aseta selle asemel sõna „õnnista”. Mis juhtub?

Kahtlemata ei tähendaks need tekstid midagi mõistlikku, kui *brk* siin tähendaks „tänamist”. Võib-olla Iiobi naise puhul võiks keegi väita, et ta oli sarkastiline (nagu oli Saatan Jumala ees): nüüd, Iiob, miks mitte tänada Jumalat kogu Tema headuse eest meie suhtes ja siis surra! Ometi, mõistes kuidas seda kasutatakse näiteks Ii 1:5, on selge, et see on just üks neist keele idioomidest, kus sõnu kasutatakse ootamatul moel.

Kui hoolikas oled sina oma sõnadega? Mida saad sa teha, tegemaks kindlaks, et sa ei ütle asju, mida hiljem kahetsed – asju, mis võivad tuua kannatusi sulle endale ja teistele?

Toetades teineteist

Iiobi naine pidi olema ta kindel tugi tema raske katsumuse kestel. Ta pidi olema kannatanud talle toitu valmistades ja tema haavu pestes. Iiobi kõhetu keha ja kestendav nahk pidi käristama tema südant. Tema ükski söandas minna talle küllalt lähedale, et hingata tema haisvat hingeõhku (Ii 19:12). Kui ta lõpuks kokku varises, ei olnud see Iiobi vastu, ega tema enda pärast vaid Iiobi pärast. Ta säilitas külma vere, kui varad üksteise järel kadusid. Ei ole mainitud, et ta oleks öelnud ühtegi ebasündsat sõna, kui ta oma 10 lapsest ühel hoobil ilma jäi. Kuid oma kannatava abikaasa nägemine oli viimane õlekõrs pälvimatute saatuselöökide seerias. Tema nõrdimus oli õiglane.

Loe Ii 2:10. Mis oli Iiobi reaktsiooni tuum? Mida ütleb see tema ustavuse kohta Jumala suhtes, suurest valust hoolimata?

Vastuses oma naise väljapurskele ei nimeta Iiob teda rumalaks. Ta ütleb, et ta kõneleb nagu üks rumalatest naistest. Ta ei ole rumal naine ja see pole tema reeglipärane käitumine; see on talle sobimatu. Järelikult näivad Iiobi sõnad osutavat, et ta ei olnud normaalsetes olukordades üks „rumalatest” naistest. See aga ei olnud üldsegi normaalne olukord.

Millise väära arvamuse väljendas Iiob oma kannatuse olemuse kohta?

Isegi kui Iiob ekslikult omistab oma kannatuse Jumalale, püüab ta igatahes jääda Jumalale ustavaks. Tema kasutatud sõnad „hea” ja „kuri” on samad heebrea sõnad, mis on kasutatud 1 Ms 2:17, et kirjeldada keelatud puud. Inimesed ei oleks pidanud iial tundma õppima kurja, ainult head. Kuri ei tule Jumalalt, see tuleb ainult Jumalast eemaldumisest või äralangemisest. Kuri on siiski levinud niivõrd, et isegi „laitmatud” kannatavad selle all. Loomulikult, kõigist patu tõttu kannatavatest „laitmatutest” ei olnud keegi „laitmatum” kui Jeesus ja mitte keegi ei kannatanud kurjuse poolt rohkem kui Tema (Js 53:3-6; 2 Kr 5:21; 1 Pt 2:24; 4:1).

Loe 1. Peetruse raamatu 1. ptk. Millise Iiobi looga sarnase sõnumi annab ta seal? Küsi endalt: kui hästi pean ma vastu kannatustes? Mida on mul vaja õppida sellist, mis võimaldab mul paremini ustavaks jääda igas olukorras?

Edasiseks uurimiseks: Peatükk „Õnnelik, edukas partnerlus” raamatust „Adventkodu”, orig. lk. 105-113.

„Me teame sellest naisest väga vähe ja tendentslikult on teda peetud halvaks naiseks. Kahtlemata põhjustas Iobi kannatus kannatusi ka temale. Kogu varanduse kaotamine oli valulik, kuid emotsionaalselt ja psühholoogiliselt isegi laastavam pidi olema kõigi tema laste kaotus. Tema valu võis olla isegi tugevam kui abikaasal. Kuid jutustuses ta kannab oma valu vaikselt. Ta armastas Iobit. Talle pidi olema äärmiselt valus näha oma abikaasat minemas läbi füüsiliselt, psühholoogiliselt ja vaimulikult piinava valu ning olla võimetu tegema midagi selle leevendamiseks. Talle näib olevat jäänud ainult üks tee. Ta kõneleb Iobile oma armastuse sügavusest ja murest tema pärast. Ta ei mõista, et Peetruse sarnaselt, kajastab ta Saatana sõnu. Ei, ta pole rumal naine, kuid sel päeval kõneleb ta „nagu” üks neist.” — Angel Rodriguez, *Adventist Review*, Apr. 13, 2000, p. 27.

Küsimused aruteluks:

1. Lugege klassis ette oma vastused pühapäevase osa lõpuküsimusele. Mida saate õppida üksteiselt? Millised küsimused jäävad vastamata? Kuidas saame aidata üksteist elada vastamata küsimustega valu ja kannatuste osas?

2. Millisel praktilisel moel saavad abikaasad tegutseda julgustamaks, toetamaks ja aitamaks teineteist vaimulikult, selle asemel, et olla kiusatuse tööriistad ja teha teisele komistamise kergemaks?

3. Kas teie koguduses on keegi hiljuti kannatanud mingis tragöödias? Mida saate klassina teha, et julgustada seda inimest ja abistada teda selle valu läbimisel?

4. Arutlege klassis Issanda nime asjatult tarvitamise üle. Kuidas võiksite isegi tahtmatult olla süüdi selles patus? Mõtlege kõnekäändudele, vandesõnadele, isikupärasele keelekasutamisele ja slängi sõnadele.

Kokkuvõte: Iobid talusid oma saatuselööke kannatlikkusega. Isegi kui naine võis olla kannatanud rohkem kui Iob, langes ta kokku alles siis, kui ei suutnud kauem taluda selle piina nägemist, milles ta abikaasa viibis. Meie saame vaadata neile, saamaks innustust, kui oleme silmitsi sarnaste kaotustega, mis ometi kahvatuvad võrreldes nende omadega.

10. õppetükk — 1. – 7. september

Taavet ja Batseba: abielurikkumine ja sellele järgnev

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: 2 Saamueli 11, 12.

Meelespeetav tekst: „Loo mulle, Jumal, puhas süda ja uuenda mu sees kindel vaim” (Laul 51:10).

Taaveti ja Batseba abielu on näide sellest, kuidas kõike valesti teha. Saanud alguse abielurikkumisest, edasi tuisistunud pettuse ja mõrvaga, on see räpane kirjeldus sellest, kui langenuks inimkond on muutunud.

Batseba afääriga rikkus Taavet kuuendat käsku: „Sa ei tohi tappa”; seitsmendat käsku: „Sa ei tohi abielu rikkuda”; üheksandat käsku: „Sa ei tohi himustada” (2 Ms 20:1-17). Mis tahes survet Taavet Batsebale avaldas, pidanuks Batseba ise mitte nõustuma selle himura mehega; järelkult pidi ta kandma samuti teatava osa süüst.

Lõpuks — fakt, et Taavet sai andestuse, seisab jõulise tunnistusena Jumala armust isegi kõige vabandamatute pattude puhul – pattude puhul, mis ei olnud ainult patud vaid kuriteod. Samal ajal kui meie tunneme imestust selle üle, kui madalale Taavet laskus, on palju imekspandavam see, et Jumala arm ulatus isegi inimese rikutuse sügavikesse. Milline õnn meie jaoks!

Pilk nädalale: Jutustus Taavetist ja Batsebast tunnistab üha, kuidas isegi kõige jumalakartlikumad inimesed, valvamatult, võivad langeda pattudest halvimaisse. Milline õnn, et meil on Jumal, kes andestab andestamatu.

Languse eelkäija

Loe 2 Sm 3:1-5 ja 2 Sm 5:13. Mis neis tekstides aitab meil mõista, miks Taavet võis toimida Batsebaga jutustuses mainitud moel ja teiselt poolt aitab meil mõista, miks tema abielurikkumise tegu oli eriti nurjatu?

Õpetussõnades öeldakse, et „ei küllastu ka mitte inimese silmad” (Õp 27:20). Selleks ajaks, mil Taavet ihales Batsebat, oli tal juba enam kui kuus naist ja kes teab kui palju liignaisi. Ja ometi ei olnud sellest küllalt! Ja halvim — et rahuldada oma himusid, pidi ta võtma teise mehe naise?

Me ei peaks siin mööda vaatama tähtsast põhimõttest: igasugune kõrvalekalle Jumala tahtest teeb hinge üha enam ja enam kättesaadavaks rumalusele ja pettusele. Üle astudes Jumala tahtest avas Taavet end suuremale kiusatusele. Teatud kire rahuldamine, kaugel kire taandamisest, muudab selle ainult tugevamaks ja tugevamaks. Oleks Taavet järginud Jumala ideaali — üks mees, üks naine — oleks ta olnud vähem avatud Saatana valmistatud kiusatustele. Antud juhul olid vesiväravad avatud ja Taavet haarati tulvaveega kaasa.

Loe Jk 1:12-15. Millise hoiatuse Issand meile siin annab?

Need, kes on kunagi heidelnud sõltuvusega, igat laadi kontrollimatute soovidega, teavad, kuidas patt iial ei rahuldu. Mida rohkem sa sellele järele annad, seda enam sa seda soovid ja mida enam sa seda soovid, seda kergem on leida ettekäandeid selle sooritamiseks, kuni oled selle poolt orjastatud. Nagu ütles Jeesus: „Igaüks, kes teeb pattu, on patu ori” (Jh 8:34).

Milline on olnud sinu isiklik kogemus tugevate kiusatustega, sõltuvusega, ajedega, mis näivad juhtivat pigem sind kui vastupidi? Millised töötused on meil võitmiseks? Millised otsused tuleb sul teha selleks, et muuta need töötused tegelikkuseks sinu isiklikus elus?

Langus

Loe 2 Sm 11:1-5. Mis olid need sammud, mis viisid Taaveti languseni? Millistes punktides sündmuste arengus võinuks ta peatuda enne patustamist? Millistest Taavetile tuntud Vana Testamendi jutustustest oleks võinud ta ammutada inspiratsiooni? Vaata näiteks 1 Ms 39:7-14.

„Nägemisest“ tingitud algkiusatus jõuab meie kõigini. See võib olla tahtmatu ega ole patt. Järgmine aste on peatumine juurdlemiseks. See võis olla astumine väga ohtlikule pinnale ja võib-olla mõttepatt. Võis olla väga raske hoiduda sattumast järgmise, lõpliku astmeni — tegeliku vääртеoni.

On siiski selge, et algusest peale teadis Taavet täpselt, mida ta tegi. Ta oli naise kohta infot pärinud ja kuigi talle öeldi otse, et tegemist on teise mehe naisega, käskis ta ometi naine tema juurde tuua, et rahuldada oma ihasid. Milline muu põhjus sai tal olla? Naine oli juba abielus, järelikult ei olnud Taavet huvitatud temast naise tegemist. Ta ei olnud huvitatud temasse armumisest. Teda näis ajendavat üksnes kirg.

Lisaks — kas ei olnud ta kuningas? Kas polnud ta harjunud saama, mida iganes soovis? Miks siis mitte ka selle naise?

Loe uuesti 2 Sm 11:4. Mida saame öelda Batseba kohta ja kuidas reageeris ta Taaveti võrgutamisele?

Kas püüdis ta tema lähenemiskatsetele vastupanu osutada, või oli ta meelitatud kuninga tähelepanust? Kas võis ta olla end sihilikult pesnud tema nägemispiirkonnas? Tema abikaasa oli olnud eemal päris tükk aega ja ta võis end üksildasena tunda. Kuidas ka oli, tekst ei jäta muljet, et Taavet oleks teda jõuga sundinud, nagu toimus Ammoni ja Taamari juhtumil (2 Sm 13:14). Millised tahes olid detailid, asja tuumaks jääb: Taavet — kes oleks pidanud paremini teadma, kellele oli nii palju antud — kasutas ära selle noore naise ja pani nad mõlemad pattu tegema.

Seksuaalsed impulsid võivad olla väga tugevad. Kui hoolsad oleme meie, et mitte kasutada ära neid nõrkusi teistes enda rahuldamiseks? Milliseid sõnumeid saadad sina oma sõnade, riituse, oma keha keelega?

Varjamine

2 Sm 11:5 teatab Batseba Taavetile, et ta on rase. Et ta endastmõistetavalt just Taavetit lapse isaks pidas, näitab, et ta tõenäoliselt ei omanud ühendust kellegi teise, ka mitte oma abikaasaga. See kõrvalhüpe kuningaga võis olla olnud tema ainuke abielu rikkuv tegu; ometi oli see küllaldane. Isegi kui tema patt ei olnud Issanda silmis nii raske kui Taaveti oma, muutis tema kaassüü ta sellest hoolimata süüdlaseks.

Loe 2 Sm 11:6-25. Milline osa oli Batsebal oma patu varjamises oma abikaasa eest?

Meil ei ole mingit viidet, et Batseba oleks teadnud Taaveti plaanidest tema abikaasa suhtes. Taavet ilmselt soovis seda sel moel. Siiski, see fakt, et Taavet püüdis panna Uurijat minema koju oma naise juurde, osutab, et Taavet oli kindel, et Batseba ei kavatsenud rääkida abikaasale enda rasedumisest kuningast.

Miks mitte? Loe 3 Ms 20:10.

Taavet hoidis teda seotuna. Kui Batseba oleks üles tunnistanud, oleks ta seisnud silmitsi surma võimalusega. Ja kui asi oleks läinud selleni, oleks Taavet kõike salanud (lõppude lõpuks, ta sooritas mõrva, püüdes selliselt puhtana välja tulla). Kui palju kergem oleks tal olnud lihtsalt valetada! Miks peaksin ma kõigi nende naiste ja liignaiste olemasolul võtma ühe oma kõige ustavama ja vaprama sõjamehe naise? Ja Batsebal, rasedana teise mehe lapsega, poleks olnud samuti mingit võimalust tõestada Taaveti süüd. Kes usuks tema sõnu armastatud ja võimuka kuninga vastu kõigi tolle käsutuses olevate naiste ja liignaistega? Ta oli täiesti abitu.

Järelikult, tema seisukohalt, mida oleks ta ülestunnistamisest võitnud? Taavet ilmselt teadis seda ja tundis end kindlana, püüdes saata Uurija naise lähedusse. Kuid tuli välja, et see tal ei õnnestunud!

Vaata, kui kiiresti viis üks kontrollimatu kire hetk Jumala inimese patu keerisesse ja kuriteo teele. Kui hoolsalt kontrollid sina oma kirgi ja soove? Kuidas saad sa end paremini hoida olukorras, kus sind vähem kiusatakse asjade poolt, mis võivad viia sind alla samale koledale rajale?

Patu palk

Loe 2 Sm 11:26, 27. Mida räägib see meile nii Taaveti kui Batseba kohta?

Batseba leinas oma surnud abikaasat. Mis tema kurbuse veel suuremaks muutis, oli teadmine, et võib-olla oli ta segatud mehe surmase. Kui palju ta sel ajal Taaveti tegudest teadis, meie ei tea, kuid lõpptulemusena hakkasid kuuldused Taaveti pattudest levima. Sel ajal tegi Taavet ainsa „austava” asja, mida ta võis, ja võttis Batseba endale naiseks. Oletagem, et Batseba vajas vähemalt kuud, teadmaks, et ta on rase; oletagem ka, et ta leinas oma abikaasat 30 päeva (4 Ms 20:29). Sõltuvalt siis, kui kaua kulus Taavetil aega, et korraldada Uuriija tapmine, on ikkagi raske mõista, kuidas keegi võis mitte teada, et midagi oli valesti selle lapse sündimise aja suhtes.

Loe 2 Sm 12:13-23. Millise põhimõtte toimimist siin näeme?

On raske mõista, miks üks süütu beebi peaks kannatama pattude pärast, millega tal pole midagi tegemist. Kuid see on patu kohutav olemus. See paneb kannatama teisi, isegi neid, kellel ei pruugi olla midagi tegemist selle patuga. Kui palju abikaasasid ja lapsi on kohutavalt kannatanud ühe vanema teostatud abielurikkumise patu tõttu? Patt ei toimu iial isolaatoris. Varem või hiljem, ühel või teisel moel, ilmnevad tagajärjed. Milliseid teisi näiteid leiad Piiblis sama põhimõtte kohta?

Loe 2 Sm 12:24. Mida räägib see meile Taaveti ja Batseba suhte kohta?

Nende probleem oli algusest peale abielu, mida poleks pidanud kunagi olema. Taavet näitab siin siiski kaastunnet Batseba suhtes ja nad saavad lõpuks koos teise lapse. On siiski raske mõista, millist tõeliselt armastavat ja rahuldavat suhet võisid nad omanud olla (lõppude lõpuks oli mehel võib-olla tosin teisi naisi).

Ka andestatud patt saab endaga kaasa tuua kohutavaid tagajärgi. Millise õpetuse saad sellest jutustusest, seistes iga päev silmitsi patustamise kiusatustega?

Taavet ja Batseba: viimased päevad

Pärast Saalomoni sündi kaob Batseba Piibli lehekülgedelt aastateks, Taaveti valitsuse lõpupäevadeni. Temast oleks pidanud saama lihtsalt üks Taaveti naistest, kui poleks olnud fakti, et nende teine poeg, Saalomon, oli määratud asuma Iisraeli troonile. 1 Aj 22:5-9 mainib Taavet, et Issand ütles talle, et Saalomon pidi olema järgmine kuningas.

Loe 1 Kn 1:1-27. Mis siin toimub? Miks uskus Adonija, et tema saab trooni enne Saalomoni? Vt 2 Sm 3:4.

Milline ka oli põhjus, Jumal valis Saalomoni troonipärijaks. Batseba ei ilmu peale Saalomoni sündi nähtavale kuni Adonija mässuni, mil tema ja Naatan teavitavad Taavetile toimuvast. Mõlemad, Batseba ja Naatan, teavad, et Saalomon, mitte Adonija, oli Issanda valik.

Huvitav on märkida Taaveti esimest reageeringut Batseba sisse astudes: „Mida soovid?” Mitte „Tere, mu armas” või „Meeldiv sind näha, mu kallis.” Näib, et nende suhtes mingil moel eksisteerinud armastus oli ammu kustunud. Fakt, et ta selle küsimuse üldse esitas, näib viitavat, et Batseba ei veetnud palju aega temaga ta vanadusnõtruses (kuid tal oli Abisag, kes tema eest hoolitses). See oli abielu – suhe, mis ei tekkinud armastusest vaid faktist, et nad lihtsalt kasutasid teineteist. Ja nüüd, enam kui iial varem, vajab Batseba teda.

Loe 1 Kn 1:28-31. Pane tähele Batseba vastust kuningale, kui too oli öelnud talle, mida ta kuulda soovis. Mida võiks ka see rääkida nende suhte kohta?

Ütlus, et kuningas elagu igavesti, oli formaalne tervitus – arvestades otsest konteksti, isegi iroonilist laadi. See näitab, võib-olla, kui vormiliseks ja külmaks nende suhe oli muutunud. Pole ka ime.

Igasugune hea suhe — abielu, sõprus, vanema ja lapse suhe — vajab hoolitsust. Milline sinu otsestest suhetest vajab mõningat parandamist, hoolitsust, veidi tööd? Milliseid samme saad astuda selle suhte parandamiseks?

Edasiseks uurimiseks: Peatükk „Moraalistandardid” raamatust „Adventkodu”, orig. lk. 326-339.

„Paljud on nurisenud Jumala niinimetatud ebaõigluse üle, kuna Ta säästis nii ranga kuriteo teinud Taaveti, aga hülgas Sauli, kelle patud olid näiliselt palju väiksemad. Kuid tõsiasi on, et Taavet alandas end ja tunnistas oma pattu. Saul aga põlgas noomimist ja paadutas südame kahetsematuses. ...

Kes iganes Jumalast noomituna alandab end Taaveti sarnaselt kahetsuses ja ülestunnistamises, võib olla kindel, et tal on lootust. Kes iganes Jumala töötused usus vastu võtab, leiab andestuse. Issand ei hülgata mitte kunagi ühtki tõeliselt kahetsevat inimest. Ta on andnud töötuse: „Haaraku ta kinni minu väest, et tal võiks olla rahu minuga; siis saab ta rahu minuga” (Js 27:5, ingl. k). Samas innustab ja julgustab ta: „Õel jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted ning pöördugu Jehoova poole, siis halastab Tema ta peale; ja meie Jumala poole, sest Tema annab palju andeks” (Js 55:7).” — Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid”, lk. 607.

Küsimused aruteluks:

1. Loe Naatani ja Taaveti kõnelus (2 Sm 12:1-8). Pane tähele, kui ilmne peaks see olema olnud Taavetile, kohe algusest, et see lugu käis tema kohta. Ja ometi ei taibanud ta seda. Millised õppetunnid saame siit selle kohta, kui kerge on meil iseendid patu suhtes petta? Klassis vestelge selle üle, milliseid ettevaatusabinõusid saame tarvitusele võtta, kaitsmaks end ja üksteist langemast sellisesse suurde enesepettusesse.

2. Lugege klassis koos Laul 51. Vestelge selles leiduva Kristuse evangeliumi elementidest. Mida õpetab see meile Jumala armu väest meie elus?

3. Milliseid tegelikke vaimulikke tõdesid saame õppida Taaveti ja Batseba loost, mis saavad aidata meil vältida siin tehtud vigu? Mida saame teha, et aidata üksteisel vältida seda lõksu, millesse Taavet langes?

Kokkuvõte: Pane tähele — isegi kõige tugevamad meist võivad langeda; ja mida tugevamad nad on, seda halvemad on tagajärjed. Jutustus Taavetist ja Batsebast sisaldab jõulise sõnumi patu hinna kohta, samuti Jumala armu suuruse kohta.

11. õppetükk — 8. – 14. september

Ahab ja Iisebel: võimu väärkasutamine

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: 1 Kn 16:28-34; 1 Kn 17:18.

Meelespeetav tekst: „Ärge hakake võõras ikkes vedama ühes uskmatuga, sest mis on ühist õigusel ülekohtuga? Mis on ühist valgusel pimedusega?” (2 Kr 6:14).

Kui Piiblis oleks üldse mingi abielupaar mitte matkimiseks, oleks selleks Ahab ja Iisebel. Räägime põrgus sõlmitud abielust! Kui te võtate nõrga tahtejõuga kuninga ja liidate temaga võimuahne ja pahateole läbi sõrmede vaatava naise, ei ole tulemus hea.

Selle nädala uurimus puudutab mitmel viisil võimu ja autoriteeti; spetsiifilisemalt — see räägib võimu ja autoriteedi väärkasutamisest.

Võim ja autoriteet on annid Jumalalt. Neid omavatel inimestel on jumalik vastutus tarvitada neid jumalakartlikul viisil. Kui nad seda ei tee, patustavad nad – ja mitte ainult inimeste vastu vaid Jumala enda vastu. Nagu sel nädalal näeme, kasutavad Ahab ja Iisebel oma võimu ja autoriteeti Jumala tahtele vastupidisel moel. Nad lõikasid ka selle tagajärgi. Siin on hea õppetund meist igapäevale selle kohta, kuidas kasutame mistahes meile antud võimu.

Pilk nädalale: Ahab ja Iisebel olid selline mees-ja-naine meeskond, mis tõi esile halvima mõlemas. See on küllalt halb igasuguse abielu puhul, kuid kuna nemad juhtusid olema ühe rahva juhid, olid tulemused hukatuslikud.

Ahab

Eelmisel nädalal vaatlesime Taaveti pattu Batseba vastu – pattu, mis tõi kaasa väga palju valu ja kannatusi, mitte ainult talle endale vaid ka tema rahvale. Tõesti, tema nõrgenenud moraalne suurus aitas toita mässu seemneid tema enda majas ja see kindlasti aitas valmistada teed rahva lõhenemisele kaheks eraldi kuningriigiks põlvkond hiljem.

Loe 1 Kn 16:28-30. Mida räägib see meile Ahabi iseloomu kohta?

Millised olid mõningad eelnevate kuningate teod? 1 Kn 12:25-33; 13:33, 34; 14:22-27; 15:26, 34; 16:15-20, 25. Kuidas aitab see meil mõista Ahabi valitsemisajal leiduva kurjuse määra?

„Kaks aastat enne Aasa surma hakkas Iisraeli kuningriigi üle valitsema Ahab, kelle valitsemist iseloomustas algusest peale kohutav ärataganemine. Ahabi isa Omri, Samaaria asutaja, „tegi kurja Issanda silmis; ta tegi rohkem kurja kui kõik need, kes enne teda olid olnud.” 1 Kn 16:25. Kuid Ahabi patud olid veelgi suuremad. „Ahab tegi Issanda, Iisraeli Jumala vihastamiseks veel rohkem kui kõik Iisraeli kuningad, kes enne teda olid olnud,” käitudes nii, nagu oleks „sellest veel vähe, ... et ta käis Neboti poja Jerobeami pattudes” (1 Kn 16:33, 31). Ta ei rahuldunud ainult mugandatud usuliste riitustega Peetelis ja Daanis, vaid suunas rahva jultunult kõige sügavamasse paganlusse sellega, et asendas Jumala kummardamise Baali kummardamisega.” — Ellen G. White, „Prohvetid ja kuningad”, lk. 63, 64.

Meie vaateväljast lähtudes on raske mõista, kuidas võisid need kuningad olla langenud sellisesse pattu ja ärataganemisse. Kuid see ongi probleem: meie vaatame neile asjadele meie, mitte nende seisukohalt. Kes teab, mida mõni meist teeks, kui oleksime samas olukorras. Need jutustused peaksid olema hoiatuseks meile selle kohta, kui kergesti võime ära langeda elavast Jumalast.

Millised igapäevased sammud sinu elus kaitsevad sind aeglase, pideva eemaldumise vastu päästvast suhtest Jeesuse Kristusega?

Võimukas abielupaar

Nagu poleks kõik Ahabi poolt tehtu juba küllalt halb, lisas ta oma pattudele veel abiellumise Iisebeliga (1 Kn 16:31) – paganliku printsessiga, kelle nimi on saanud õeluse sünonüümiks.

Enam kui tõenäoliselt sõlmiti see abielu rohkem poliitilistest kaalutlustest kui armastusest lähtudes. Sõda, enamasti Süüria kuninga Ben-Hadadiga, domineeris kogu Ahabi 22-aastase valitsemise jooksul. See konflikt ajendas sõlmima liituseid teiste ähvardavate naabritega ja lõppes Ahabi abiellumisega Iisebeli, Siidoni kuninga Etbaali tütreaga, kes ühtlasi teenis Astarte preestrina. Mõni aeg hiljem aitas Ahabi tütar Atalja tugevdada sidemeid Juudaga, abielludes Joosafati poja Jooramiga, Juuda kroonprintsiga.

Millega alustas Ahab kohe peale Piibli teadet tema abiellumisest Iisebeliga? 1 Kn 16:31-33.

Olles juba nii patust ja kompromissist täidetud, ei vajanud Ahab suurt õhutust oma paganlikult naiselt, et mitte üksnes ise Baali kummardada, vaid et aidata ka levitada Baali kummardamist Iisraeli rahva hulgas. Kas Iisebel tegi seda siirast usust oma jumalasse, või tegi ta seda võimu kindlustamiseks? Lõppude lõpuks, kui Jahve järelkäijad omaksid juhtpositsiooni, oleks tema arvatavasti surnud, mitte kuninganna. Rohkem kui tõenäoliselt oli ta huvitatud võimust. Kui kaval on kasutada näilist pühendumist oma (Iisebeli) „jumalale” abinõuna võimu saamiseks.

Milline tõend on meil tema püüetest juurida välja tõelise Jumala kummardamine ja asendada see Baali kummardamisega? 1 Kn 18:4, 13; 19:1, 2; 21:25.

Üks patt viis teiseni ja see järgmiseni. ... Peagi oli kuningas jõudnud langemise tasanditeni, milliseid ta poleks tõenäoliselt olnud suuteline endale ette kujutama. Millised õppetunnid saame sellest kurvast aruandest, mis saavad aidata meil hoiduda samalaadi eksimustest?

Iisebel ja Eelija**Vaata üle kuulus lugu 1 Kn 18. Mis oli siin kaalul?**

Sellele järgnes tugev heitlus Eelija ja Iisebeli vahel. Kuningannana omas Iisebel poliitilist võimu. Religioosse tulidusega jätkas ta Iisraelis oma isa, Tüürose ja Siidoni kuninga ning Baali ja Astarte preestri tööd. Ahab ehitas Iisebeli jaoks Baalile templi, kus kindlasti peeti ka „seminari” preestrite koolitamiseks. Iisebel isiklikult juhtis Baali kultust Iisraelis ja tegi sellest riigi usu.

Kuidas osutas Iisebel toetust oma jumalate prohvetitele? Vt 1 Kn 18:19.

Nelisada neist prohveteist sõi tema lauas. See tähendab, et neil oli ligipääs kuningakojale — ja kõik see toimus tema abikaasa nõusolekul. Iisebel ilmselt valitses võimukalt tema üle. Selle ohjeldamatu ärataganemisega silmitsi seistes juhtis Eelija võitlust, et hoida elavana Jehoova kummardamist. Sobivalt tähendas Tema nimi „minu Jumal on Jehoova.” Religioosne lahkeli jõudis otsustavasse haripunkti, kui Eelija ilmus kuningas Ahabi ette ja teatas Jumala nimel, et neil aastail ei ole kastet ega vihma teisiti kui tema sõna peale (1 Kn 17:1). See oli otsene rünnak Baalile, vihma jumalale ja seetõttu viljakuse jumalale. Ahab märgistas Eelija „tülitoojaks Iisraelis” (1 Kn 18:17, NIV), kuid Eelija suunas selle sildi tagasi temale: mitte Eelija ei ole põua põhjus, vaid Ahabi kõrvalekaldumine Jehoova teenimisest (s. 16-18).

Hiljem, Karmeli tipul (Iisebeli puudumisel, kuid Ahabi juuresolekul) paljastas Eelija Baali võimetuse ja demonstreeris Jehoova võimu vihma üle. Ahab oli sama jõuetu kui Baal. Abitult jälgis ta Baali lüüasaamist ja selle sadade preestrite tapmist. Jõudnud tagasi koju, pidi ta Iisebelile selgitama, miks tollel ei pidanud järgmisel päeval olema valmis toit kõigi Baali prohvetite jaoks.

Millised negatiivsed mõjud ümbritsevad sind? Mida saad sa teha, et nii palju kui võimalik, need mõjud tühistada?

Naaboti viinamägi

Kuidas lubas Ahab olukordadel tema valitsuse all nii halvaks minna? Jutustus Naaboti viinamäest heidab sellele veidi valgust. Loe 1 Kn 21:1-4. Kuidas selgitab siin avaldub Ahabi iseloomu aspekt meile väga palju?

---

1 Kn 21:5-7 näitab meile Iisebeli reaktsiooni. Milline kontrast! Pole mingi ime, et ta oli võimeline kuningriiki valitsema. Samal ajal kui tema abikaasa tuli koju tusesena, valmis loobuma, tegutses tema, muretsedes talle soovitu. Tema reaktsioon on: „Kas pole mitte sina kuningas Iisraelis?” Taas oleme tunnistajad, et Iisebeli jaoks oli see võimu ja valitsemise küsimus ning ta oli abiellunud kellegagi, kes ei takistaks tal selle omamist.

Loe jutustuse ülejäänud osa (1 Kn 21:8-16). Kuidas asus Iisebel oma eesmärkide saavutamiseks tegutsema? Millist väga kavalat võtet ta kasutas? Mida see meile tema kohta räägib?

Iisebel näis hästi tundvat Iisraeli seadust; nii võis ta seda kasutama oma kasuks. Lisaks paastu väljakuulutamisele, mis tähendas, et oli tehtud mingi kohutav patt, mis nõudis selle käsitamist, oli ta süüdistanud Naabotit kuriteos, mille karistuse teadis ta olevat surmanuhtluse (3 Ms 24:16). Edasi oli ta lõpuks korraldanud nii, et vähemalt kaks tunnistajat pidi ette kutsutama (4 Ms 35:30; 5 Ms 17:6), mida nõuti vastavalt nende seadusele. See naine teadis täpselt, mida ta tegi; kuigi ta endastmõistetavalt ei järginud Jehoova religiooni, teadis ta, kuidas seda oma hüveks kasutada.

Peatüki ülejäänud osa (1 Kn 21:17-29) näitab, et kuigi Iisebel oli selle kuriteo ajendaja, pidas Issand ka Ahabit vastutavaks. Ahab teadis, mida kavatseti ega teinud midagi selle peatamiseks. Ta oli selles kuriteos sama palju süüdi kui tema naine.

Mõttele sellele, kui kerge on kasutada religiooni inimeste ekspluateerimiseks. Kuidas võidaks sind kiusata kasutama usku, et sundida inimesi tegema, mida sina tahad? Miks peame me olema väga hoolsad, et mitte langeda sellesse lõksu?

Lõpp tuleb...

Ahabi ja Iisebeli meelegra tehtud teod, mis põhjustasid Iisraeli truuduse vahetamise Baali kummardamise ja osalemisega kogu sellega seotud ebamoraalsuses, ei jätnud Jumala viha esile kutsumata. Tagatipuks eirasid nad korraliku valitsuse kõiki norme ja organiseerisid süütu Naaboti külmaverelise mõrva. Nende abielu oli halvim võimalik kombinatsioon: nõrga tahtjõuga kuningas abiellus südametunnistusetu ja osavalt manipuleeriva võimuahne naisega. Pole ime, et see oli Iisraeli jaoks katastroof.

**Mil moel leidsid lõpuks mõlemad — Ahab ja Iisebel oma lõpu?
1 Kn 22:29-40; 2 Kn 9:30-37.**

Selle viletsa abieluühenduse mõju ei lõppenud vaid nendega, Nad suutsid anda oma mõju edasi järgmisele põlvkonnale.

Loe 1 Kn 22:51-53. Mida räägib see meile selle kahe õela inimese jätkuva mõju kohta?

„Oma isa valitsemisajal oli Ahasja näinud Kõigekõrgema imelisi tegusid. Ta oli näinud jahmatavaid tõendeid, mis Jumal oli andnud ärataganenud Iisraelile selle kohta, kuidas Jumal suhtub neisse, kes ei hooli Tema seaduse nõudeist. Ahasja oli talitanud nii, nagu oleksid need aukartustäratavad tõsiasiad olnud vaid tühjad jutud. Selle asemel, et alandada süda Issanda ees, oli ta teeninud Baali ja viimaks julgenud võtta ette äärmiselt jumalavallatu sammu. Mässumeelsena ja tahtmatuna kahetseda suri Ahasja „Eelija räägitud Issanda sõna kohaselt.” — Ellen G. White, „Prohvetid ja kuningad”, lk. 118.

Millisel otsesel viisil oled sina olnud mõjutatud teiste pattudest? Millistele piibellikele põhimõtetele ja töotustele saad toetuda, et aidata leevendada tehtud kahju?

Edasiseks uurimiseks: Loe peatükk „Rakenda võimu alandlikult” raamatust „Adventkodu”, orig. lk. 215.

„Ahabi moraal oli nõrk. Tema abielu ebajumalaid teeniva võimuka ja temperamentse naisega hävitas lõpuks nii tema kui ka rahva. Ahabil puudus põhimõttekindlus ja selge õigusetaju, seetõttu sai otsusekindel Iisabel Ahabi iseloomu kergesti kujundada. Ahabi isekas loomus ei olnud suuteline hindama Jumala halastust Iisraeli rahva vastu ega tema kui valitud rahva hoidja ja juhi kohustusi.” — Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid”, lk. 64.

Küsimused aruteluks:

1. Mitmel viisil oli selle nädala õppetükk õppetund võimu kasutamisest. Millised on võimuga kaasnevad eelised? Millised on ohud? Klassis vestelge eriliselt usuga kaasneva võimu olemusest. Milliseid erilisi ohte tuleb vältida religiooniga seotud võimu omamisel? Miks saab see võimu liik olla vääriti kasutatuna kõige ohtlikum? Kuidas saame meie kogudusena aidata kaitsta end ja teisi sedalaadi väärkasutuse eest?

2. Teine õppetund sellel nädalal käsitab mõju. Klassis vestelge nende mõjude üle, mida omame individuaalselt ja kogudusena. Mida saame me teha, tegemaks kindlaks, et meie mõju on nii positiivne kui võimalik – nii maailmas kui koguduses?

3. Mõttele oma kohalikust kogudusest saadava esimese mulje üle. Aseta end esmakülastaja rolli. Millise mulje jätab sinu arvates su kogudus? Millised on tugevad küljed? Millised nõrgad? Mida saate klassina teha, et aidata see esimene mulje muuta nii heaks kui võimalik?

Kokkuvõte: Alustanud halvalt, muutus Ahab veelgi halvemaks Iisebeli mõju all. Ükski teine abielupaar ei kasutanud oma võimu vääriti nii palju, kui nemad seda tegid. Jumal pidi sekkuma, et päästa hävingust nii Iisrael kui Juuda.

12. õppetükk — 15. – 21. september

Hoosea ja Gomer: truudusetule andestamine

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: Hoosea 1. – 3. ptk.

Meelespeetav tekst: „Ja Jehoova ütles mulle: „Mine veel kord ja armasta naist, keda armuke armastab ja kes on abielurikkuja, nagu Jehoova armastab Iisraeli lapsi, kuigi need pöörduvad teiste jumalate poole ja armastavad rosinakakkusid” (Ho 3:1).

On palju neid, kes arvavad, et jutustust Hooseast ja Gomerist ei peaks võtma sõna-sõnalisena. Nad usuvad, et Jumal ei nõuaks kelleltki, veel vähem prohvetilt, sellise traagilise kogemuse läbielamist. Sellised inimesed arvavad, et seda jutustust tuleks mõista allegooriana.

Kuid miks? Jumal kasutas teiste prohvetite perekonna-elusid illustreerimaks nende sõnumeid, miks siis mitte seda ühte? Jesaja osutas, et tema ja ta lapsed olid märgid ja sümbolid Jumalalt Iisraelis (Js 8:18). Jeremijale anti juhised mitte abielluda või omada lapsi – kõik selleks, et muuta tugevamaks oma sõnum kohtust (Js 16:2-4). Hesekieli naine suri ja Jumal, kes selle ette kuulutas, keelas prohvetil teda leinata (Hs 24:16).

Järelikult võime võtta selle jutustuse tegelikuna, prohveti kogemusena, kellel oli naine, kaotas selle teisele mehele, kuid armastavalt võttis ta tagasi. See ei ole ainulaadne juhtum. Läbi kogu ajaloo on mehed ja naised andestanud truudusetule abikaasale ja rajanud uuesti tervikliku suhte.

Pilk nädalale: Jutustus Hooseast ja Gomerist illustreerib jõuliselt Jumala armastust oma isemeelse rahva vastu.

Hoosea ja Gomer

Kui võtad arvesse lähedase suhte laadi, millist ihaldas Issand oma rahvaga, abieluga võrreldud suhet (Ho 2:19, 20; Js 62:5), siis muutub siin esinev kujundlikkus ja sümbolism arusaadavamaks.

Me saame rääkida sellest, et Hoosea prohvetlik teenistus hõlmas Juuda kuningate Ussija (790-739), Jootami (750-732), Ahase (735-715) ja Hiskija (729-686) valitsemise perioode. See räägib umbes 40-aastasest teenistusest ja tähendab, et nii tema teenistus kui abielu algasid umbes samal ajal. Midagi rohkem pole sellest prohvetist teada. Tema isa Beeri pole mujal Piiblis mainitud. Tema kodulinna samuti. Ta sõnumid on suunatud Iisraeli põhjakuningriigile ja kindlasti elas ta seal tõelise prohvetina. Need olid Iisraeli ajaloo viimased aastad, kuid Hoosea ei kirjuta selle langemisest assüürlaste kätte aastal 722 eKr. Ta peab olema ümber asunud Juudasse ja kirjutanud oma raamatu enne seda sündmust. Tema teenistust dateeritakse Juuda kuningate järgi.

Toetudes arvukatele viidetele küpsetamisest Ho 7:4-8, oletavad mõned, et Hoosea oli elukutselt pagar. Ta kirjeldab ahju ja selle tuld, taigna sõtkumist ja kerkimist.

Loe Ho 1:1, 2. Mida käskis Jumal Hooseal teha? Mida see sümboliseeris? Vaata ka Jr 3:1, 2, 9; 13:27; Hs 16:15, 16; 23:17-19.

Kas Gomer oli prostituut? Heebreakeelne tekst ei nimeta teda hooraks, vaid kasutab fraasi „hooraclu (harrastav) naine.“ Sellele on mitmeid tõlgendusi. 1) Ta võis olla ühe hoora tütar või tütretütar (mõned järglased kaldusid ise sellesse elukutsesse. 2) Ta võis olla naine, kes ilmutab selliseid kalduvusi. 3) Teda võidakse nimetada hooraks kellegi poolt, kes omab prohvetlikku teadmist tulevikust. 4) Raamat kirjutati aastaid hiljem ja selleks ajaks oli tema iseloom täiesti tuttav.

Gomer oli ilmselt reaalne isik. Hoosea suhte väärtus reaalse truudusetu naisega omab palju suuremat tähendust just sellisena ja mitte juhul, kui see jutustus oleks ainult allegooria. Issand andis selle kaudu oma rahvale jõulise sõnumi sellest, millele nende vaimulik truudusetus tõeliselt sarnanes. Kahtlemata püüdis Ta tõmmata neid tagasi enda juurde.

Gomeri truudusetus

Varsti pärast Gomeri naimist Hoosea poolt räägitakse meile, et ta „sünnitas temale poja“ (Ho 1:3, NIV). Tekst näitab, et Hoosea saab pidada end selle lapse isaks. Gomer sünnitas veel kaks last, aga tekst ei ütle, et ta sünnitas need Hooseale, vaid ainult: et ta „tõi tütre ilmale“ ja „sai teise poja“ (s. 6, 8, NIV). Väljendusviis lubab Hoosead mitte isaks pidada. Mõned piiblitõlked ütlevad just seda.

Esimene poeg sai nimeks Iisreel, mis tähendab „Jumal pillutab laiali“. Järgmine laps oli tüdruk nimega Lo-Ruhama, mis tähendab „mitte armastatud“. Kuigi Jumal annab need nimed, oleks Hoosea jaoks sobiv viidata, et ta ei armasta last, kes pole tema oma. Viimane laps on poiss nimega Lo-Ammi, tähendades „mitte minu rahvas“. Taas võis see olla märk sellele, et Hoosea ei tunnista last omaks. Tegelikult teatab Hoosea, et ta ei saa osutada oma armastust Gomeri lastele, sest nad on abielurikkumise tulemus, eostatud häbis (Ho 2:4,5).

Milles Hoosea Gomerit süüdistab? Ho 2:5, 8.

Võib näida absurdne mõelda, et keegi võiks mitte teada, kes kodu toiduga varustab, kuid on mitmeid võimalusi neid lõike mõista. Me võime näha siin vihjet iisraellastele. Nad kirjutasid Baali — vihma ja viljakuse jumala — kontosse oma põldude ja viinamägede (teravili ja viinamarjad) saagi, nende villa ja õliseemned. Nad pidasid oma kulda ja hõbedat samuti Baali andideks ja kasutasid neid metalle ohtralt tema kujusid valmistavas töökojas (vt Ho 8:4; 13:2). Kujutle Jumala reaktsiooni nende Baali austamisele, sellal kui Tema andis vihma nende põldudele, lisaks kõigile teistele neile osaks saanud õnnistustele.

Patt toob kaasa pimeduse. See pimedus põhjustab mõtlemise tuhmumise, nii et inimesed võivad tulla väga nürimeelsetele järeldustele – järeldustele, mida nad kasutavad õigustamiseks rumalaid tegusid.

Milline on olnud sinu isiklik kogemus võitluses patu väega pimestada sinu mõistust? Millised teised Piibli aruanded räägivad sellest vaimulikust ohust? Vaata näiteks Jh 9. Milliseid samme saad teha, et kaitsta end langemast sellesse pimedusse?

Vaimulik abielurikkumine

Nagu oleme näinud – kui Piibel kasutab abielu, kirjeldamaks Jumala ihaldatud lähedast suhet oma rahvaga, siis abielurikkumine ja hooraelu on sobivad sümbolid sellest, mis toimub, kui Jumala rahvas ei ole Talle vaimulikult ustavad.

Kõigist võimalustest, kuidas abielus inimesed saavad teineteisele valu valmistada, on abielurikkumine üks halvimaid. Abielupaar loob füüsilise läheduse kaudu pühitsetud keskkonna, millesse ainult nemad ise ühe lihana peaksid alati kuuluma.

Loe Mt 5:32. Mida ütlevad Kristuse sõnad selle kohta, kui halb on abielurikkumine?

Tegelik küsimus jutustuses Hooseast ei ole siiski abieluline truudusetus, vaid vaimulik äralangemine; jutt on Jumala rahvast, kes käib teiste jumalate järel. Tänapäeval ei ole enam meid polüteistid; me ei otsi ega kummarda avalikult, mida arvame olevat teised jumalad (Saatan teab, et oleme selleks liiga elutargad). Ometi ei ole vaimulik abielurikkumine meie hulgas surnud. On arvukaid võimalusi, kuidas saame olla meelitatud sedalaadi abielurikkumisse, isegi hooraellu.

Millised on mõningad asjad, millega tänapäeval silmitsi seisame ja mis võiksid meid nii üksikisikuina kui isegi kogudusena viia vaimulikku abielurikkumisse?

Ärme laseme end petta: järk-järgult, tasapisi peibutatakse meid pikkamisi eemalduma täielikust pühendumisest ja ustavusest Jumalale. Aegamööda, kuid kindlalt saavad maailma teed, selle meetodid, selle ideoloogia, selle moraalsed vaated põhjustada meie kõrvalepöörumise lähimast ja sisimast suhtest, millist Jumal meiega igatseb, ja enne kui mõistame, oleme sooritanud vaimuliku abielurikkumise.

Mitte keegi meist pole immuunne vaimuliku abielurikkumise kiusatustele. Nimeta mõned Piibli kirjakohtad, mille järgi elamine võiks aidata meid kaitsta? Kirjuta need üles ja võta hingamispäeval klassi kaasa. Vaata näiteks Fl 4:8; Kl 2:6; 1 Pt 4:1.

Kandes truudusetuse vilja

Patt on ikka, mis see on olnud – kõige surmavam ja hävitavam jõud universumis. Kui tahes nauditav see olla võib, ühel või teisel moel toob see alati kaasa kibedad tagajärjed. Kui palju mehi ja naisi, mõeldes, et nad leiavad õnne oma abielurikkuvate suhete läbi, kogesid vaid kurbust ja valu iseendile ja teistele?

Mis juhtub Gomeriga, kui ta otsustab hoorata? Loe Ho 2:1-13.

Millist Jeesuse tähendamissõna meenutab see jutustus sulle? Vaata eriliselt Ho 2:7.

Läbi kogu muistse Iisraeli ajaloo kiusati rahvast kummardama ebajumalaid – kujusid „hõbedast, puust ja kivist, mis ei näe, ei kuule ega mõista” (Tn 5:23). Meid võidakse tänapäeval mitte kiusata kummardama ja teenima ebajumalaid, kuid meid saab just sama hõlpsalt ära viia Jumala juurest maailma asjade läbi, mis lõpuks meid ei rahulda, mis ei saa täita meie südame sügavamaid vajadusi ja mis ei saa päästa meid kohtupäeval (vt Jr 2:27, 28).

Mõni aasta tagasi võitis üks mees USA-s loteriil ja viis koju rohkem kui 113 miljonit dollarit. Väheste aastatega oli tema elu hävitatud; raha, mis oli saanud tema jumalaks, sai talle hävingu toojaks.

Jumal püüdis Hoosea ja Gomeri loo laudu oma rahvale õpetada seda: Ole ustav ainsale olemasolevale Jumalale – ainsale Jumalale, kes sind armastab ja kes saab sind päästa ja kes hoolitseb su sügavaimate vajaduste eest.

Milline on olnud sinu isiklik kogemus Jumalaga, kes tegutseb, et hoida sind lähedal endale? Kuidas oled sina reageerinud? Milliseid muutusi vajad, mis aitavad sind Tema tegevusele paremini vastata?

Hämmastav armastus

Loe Ho 2:14-23. Mida käsib Issand Hooseal kõigest hoolimata teha? Milline on siin sõnum meie jaoks?

Hoosea oli oma naise juba süüdi mõistnud, loendanud oma süüdistused ja kaks korda teinud oma otsuse. 1) „Seepärast ma tõkestan tema tee...” (Ho 2:8, NIV). 2) „Seepärast ma võtan tagasi oma vilja...” (s. 11). Meid valmistatakse ette kolmandaks ja lõplikuks otsuseks; see osutus aga üllatuseks.

Hoosea esimene meetod oma naise kodus hoidmiseks ei saanud olla püsiv lahendus. Gomer oleks pääsenud välja varem või hiljem; isegi kui seda ei oleks juhtunud, poleks tema sel moel hoidmine pakkunud Hooseale mingit tõelist rahuldust. Teisel meetodil oli eduks suurem võimalus. Hoosea oli teda kord varem kosinud ja endale võtnud ja ta võiks seda korrata eeldusel, et ta teeks seda siiralt. Hooseat juhendati teda mitte üksnes tagasi võtma, vaid armastada nii, nagu Issand armastab iisraeliite.

Loe Hoosea 3. ptk. Mis siin toimub ja mida see sümboliseerib?

Pane tähele, et Hoosead kästakse teda mitte ainult tagasi võtta, vaid teda armastada. Teda mitte ainult armastada, vaid armastada teda nii, nagu Jumal armastab oma rahvast. Hoosea kuuletus jälle Jumala käsule ja ostis Gomeri endale 15 hõbeseekli ning kahe ja poole tündri otrade eest. Orja normaalne hind oli 30 seeklit (2 Ms 21:32), nii et kas korvas oder selle vahe, või hinnati Gomerit mitte täies väärtuses.

Hoosea peegeldab oma abielurikkunud naise tagasivõtuga ajaloolist olukorda. Jumal armastab oma rahvast Iisraeli, isegi kui nad on abielurikkujad. See on Hoosea poolt avaldatud sõnum sõnades ja tegudes. Iisraellased suudavad mõista Jumala ustavust palju hõlpsamini, kui nad näevad Hoosea ustavust truudusetu naise tagasi võtmises.

Oled sina oma suhtes Issandaga sellises vahekorras nagu peaksid olema? Või oled seda rikkunud? Millise lootuse saad sõnumist, mille Jumal meile neis peatükkides andnud on?

Edasiseks uurimiseks: peatükk „Moraali standardid” raamatust „Adventkodu”, orig. lk. 326-339.

Neil lehekülgedel toodud jutustus näitab meile, kui tahtlik on Jumal oma eksinud lastele andestama. Abielurikkumine truudusetuse läbi peab olema üks halvimaid viise teise inimese petmiseks. Ja Jumal kasutab seda kujundit kirjeldamiseks, mil moel vaatleb Ta oma rahva vaimulikku abielurikkumist. Ometi on Ta tahtlik neile andestama ja neid tagasi võtma. Need peatükid, kui ei miski muu, ilmutavad Jumala rahvale Tema armu ulatust.

„Jeesus on tänapäeval meie Päästja. Tema palub meie eest taevase pühamu kõige pühamas paigas ja Ta andestab meie patud. Kõik oleneb nüüd sellest, kas me toetume Jumalale ilma kahtluseta nagu kindlale alusele, või püüame leida mingi õiguse iseendis, enne kui tuleme Tema juurde. Pööra pilk iseendalt Jumala Tallele, kes võtab ära maailma patu. Kahtlemine on patt. Väikseim uskmatus, mida hellitatakse, mähib hinge süütundes ja toob suure pimeduse ja pettumuse. See ütleb, et Issand on valelik, et Ta ei tee nagu on tõotatud; ja Ta on suuresti häbistatud.” — Ellen G. White, *Gospel Workers* (1892), p. 426.

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake klassis üle Piibli salmid, mida kasutasite vastamiseks küsimusele teisipäevase osa lõpus. Milliseid praktilisi põhimõtteid saate neist tekstidest, mis aitavad meid üksikisikute ja kogudusena kaitsta endid vaimuliku abielurikkumise eest?

2. Vestelge klassis teie jaoks neis vähestes Hoosea peatükkides leitud põhisõnumi üle. Mida räägib Issand selle jutustuse läbi meile kogudusena tänapäeval? Milliseid õppetunde ei peaks me siit ammutama?

3. Kas on teil koguduseliikmeid, kes on ära langenud? Püüdke klassina nendega ühendust hoida, näidates neile, et hoolite neist. Kuidas saate näidata neile armu ja halastust, millist Jumal on meile selle jutustuse läbi ilmutanud?

Kokkuvõte: Hoosea ja Gomeri abielu on parim näide Piiblis andestamisest truudusetule abikaasale. See on ka näide Jumala tahtlikkusest meile andestada.

13. õppetükk — 22.-28. september

Jehoova ja Iisrael: täideviimine peale luhtumist

Hingamispäeva pealelõuna

Selle nädala õppeaine: 2 Ms 3:6-14; 6:6-8; Jo 24:1-18; Jr 5:19, 22; Hs 16:26-29, 34; Ho 9:1; Jh 20:21; Fl 4:4; 1 Ts 1:6; 1 Jh 2:12.

Meelespeetav tekst: „Sest sinu Looja on su mees, vägede Jehoova on Tema nimi; sinu Lunastaja on Iisraeli Püha, Teda nimetatakse kogu maailma Jumalaks!” (Js 54:5).

Hoosea, põhjapoolse kuningriigi viimane prohvet, rakendas abielu metafoori, illustreerimaks suhet Jehoova ja Tema rahva vahel. Tema traagiline isiklik elu põimus tema prohvetliku teenistusega. Ta võttis tagasi oma ustavusetu naise, näitamaks, et Jehoova oli valmis võtma tagasi oma isemeelse rahva.

Sada aastat hiljem püüdis Jeremija, viimane prohvet enne Babüloonia vangipõlve, hoida Juudat sarnase saatuse eest. Juuda rahvas võinuks õppida oma õelt Iisraelilt, aga nad ei teinud seda.

Hesekiel, samal ajal, teenindas vange Babüloonias. Mõlemad prohvetid laenasid Juuda jaoks abielu metafoori. Jeremija ise ei abiellunud kunagi. Jumal käskis tal mitte abielluda ja keelas astuda pidukotta, sest rõõmu ja pulmahääled pidid lõppema (Jr 16:2-4,8,9). Hesekieli abikaasa võeti ära äkki nagu märk templi hävitamisest (Hs 24:15-21).

Pilk nädalale: Vaatamata oma rahva truudusetusele, oli Issand valmis andma neile teise võimaluse.

Suhte algus

„Ma mäletan su nooreea kiindumust, su mõrsjapõlve armastust, kui sa käisid mu järel kõrbes, külvamata maal. Iisrael oli pühitsetud Jehoovale” (Jr 2:2, 3).

Jehoova identifitseeris iseene Moosesega ja teatas, et Ta kavatses täita oma töötused Iisraelile (2 Ms 3:6-14; 6;6-8). Jumal töötas teha nad oma rahvaks ja anda neile elamiseks neile endile kuuluva maa.

Prohvetid pidasid kõrberännaku aega nagu mesinädalateks – ajaks, mil nad olid ustavad Jehoovale ega järginud teisi jumalaid. Iisraellased kogesid väljaminekus suurt vabastust ja seda sündmust võiks võrrelda „abielu” töötuste sisseõnnistamisega.

Kuidas mõistis Joosua, mida Issand oma lepingu kinnitamise eesmärgi läbi oli teinud ja teeks Iisraeli jaoks? Vt Joosua 24.

Salmid 3, 4 _____

Salmid 5-7 _____

Salmid 8-12 _____

Salm 13 _____

Mida pidid iisraellased vastutasuks tegema? Vt Jo 24:14-18.

_____

Kui sa loed eelnevates tekstides väljendatud iisraellaste sõnu, ei saa sa hoiduda täis indu ja siiralt nende väljendusrikkusega kaasa minemast. Lõpuks, vaadake, mis Ta meie jaoks on teinud!

Kui sageli oled sa andnud teatud töötuse Issandale, antud hetkel täiesti siiralt ja innukalt, üksnes et see hiljem rikkuda?

Mida saad sa teha, et paremini kindlustada sinu ustavaks jäämine Issandale lubatule?

Mõrsja truudusetus

Taaveti ja Saalomoni valitsemisaegu iseloomustas üldine truudus Jehoovale. Kuid Jerobeam, Iisraeli esimene kuningas põhja pool – et takistada oma alamaid matkata lõunasse templi juurde, et saada seal kiusatud üle minema Juuda poolele – ehitas kuldvasikad Daani ja Peetelisse (1 Kn 12:28-30). Sellest ajast peale määras ta oma isiklikud preestrid, sest leviidid kõigist Iisraeli piirkondadest rändasid Juudasse (2 Aj 11:13-16). Hiljem võrdsustati Jerobeamiga kuningad, kes viisid Iisraeli teisi jumalaid teenima (1 Kn 16:7, 26).

Prohvetid mõistsid hukka Iisraeli ja Juuda Jumala au vahetamise eest väärtusetute ebajumalate vastu (Ho 4:7; Jr 2:1) ja abi otsimise eest teistelt rahvastelt, selle asemel, et toetuda Issandale (Jr 2:18). See usu hülgamine Jehoova suhtes Juuda poolt, manitseb Jeremija, on nagu tema abiellumise unustamine Issandaga — pulmaehete ja vääriskivide unustamine (s. 32).

Millist kujundit kasutavad prohvetid, kirjeldamaks Iisraeli ja Juuda ustavusetust?

Jr 5:7 _____
 Hs 16:26-29, 34 _____
 Ho 9:1 _____

Ühel hetkel kirjeldatakse seda suhet mehe ja naise vahekorrana nende mesinädalatel; järgmisel saame teada — mõrsjat kirjeldatakse iseennast hooraellu müümas. Veel halvem, Hesekiel kuulutab, et kuigi enamus prostituute nõudsid tasu, oli Juuda valmis tasuma oma isiklike teenuste osutamise võimaluste eest (Hs 16:34).

Kujutle naist, kes omab armastavat, hoolitsevat meest, kes pakub talle kõike ja teeb tema jaoks kõik võimaliku (Js 5:4), ja ometi vahetab naine selle suhte rea meeste vastu, kes vajavad teda vaid lihaliikuks naudinguks.

See on põhjendamatu seetõttu, et patul pole põhjendust. Kui me pole igapäevaselt Jumalale pühendunud, põhjustab patt meid tegema just sama mõttetuid ja rumalaid asju.

Milliseid mõttetuid ja rumalaid asju oled sa näinud inimesi patu tõttu tegemas? Kuidas saad sa kaitsta iseennast lubamast patul põhjustada sinu juures samu asju?

Lõigates truudusetuse vilju

Kuigi Piibel kasutab truudusetu naise kujundit, on mehed osutunud olevat arvatavasti isegi truudusetumad oma abikaasale. Kuidas sellega ka on — inimene rikub abielu, mõeldes leida õnne seda keelatud viisil otsides, aga leiab selle asemel häda ja kannatusi.

Keegi mees jättis maha oma naise teise naise pärast. Kahe aastaga oli tema armuke lüpsnud teda viimase sendini; oli nakatanud ta ravimatu suguhaigusega; ja lõpuks oli jätnud ta maha teise mehe pärast. Pennita, haige ja masendunud, palus oma endist naist teda tagasi võtta. Naine keeldus. Kõige selle keskel oli sel mehel jultumust küsida: „Miks, Jumal, miks oled Sa lubanud sellel minuga juhtuda?”

Kui sageli sobib karistus kuriteoga? Elamine Tõotatud maal sõltus Iisraeli laste jaoks truudusest Issandale. Kui nad hülgasid Tema teiste jumalate kasuks, ei olnud Issandal mingit kohustust kaitsta neid teiste rahvaste sõjavägede eest. Nad jäeti lõikama oma ustavusetuse vilja.

Loe Jr 5:19. Milline oluline põhimõte siin leidub? Vaata ka Gl 6:7.

Loe Jr 5:22. Mida ütleb Issand oma rahvale? Millise põhimõtte Ta neile selgeks teeb? Milline hoiatus leidub siin samuti?

Jumal on meid loonud; Ta teab meist rohkem kui meie ise. Ta teab, mis on meie jaoks parim. Ning seetõttu, et Ta meid armastab, soovib Ta meie jaoks parimat. Seepärast käsib Ta meid kuuletuda Temale (5 Ms 10:13). Järgides Tema seadust, elades kooskõlas Tema rajatud põhimõtetega, saame olla kaitstud väga paljude mittevajalike valude ja kannatuste eest.

Milline on olnud sinu isiklik kogemus kuulekusest tuleneva kaitstuse ja turvalisuse suhtes? Milliseid õppetunde on sul tulnud karmilt õppida?

Taastamine

Lubades viia Iisraeli ja Juuda vangi maalt, mis oli lepingu kohaselt neile antud, oli Jumal tegelikult nad „lahutanud” (Jr 3:8). Siiski ei pidanud see olema viimane sõna. Esmalt kuulutas Jeremija, et vaikivad lusti- ja rõõmuhääled ning pruudi ja peigmehe hääled (Jr 7:34; 16:9; 25:10). Hiljem lisas ta, et vaikuse perioodil on piirid ja taas kuulatakse maal pruudi ja peigmehe hääli (Jr 33:11).

Miks pidi seda heli peetama rõõmu ja lusti häälteks? Milline on sõnum, mille Issand andis oma rahvale siis — ja meile tänapäeval? Vaata ka Jh 20:21; Fl 4:4; 1 Ts 1:6; 2 Jh 1:12.

Millised töötused andis Jumal oma truudusetule pruudile? Jr 25:11; 29:10; Hs 16:60.

Karistuse ähvardusega koos edastasid prohvetid lootusekiire. Kui Jeremija kuulutas, et rõõmu- ja lustihääled ning pruudi ja peigmehe hääled vaikivad (Jr 25:11), siis teatati ka, et nende rõhujad kukutatakse. Hoosea kõneles Iisraelile perioodist, mil seal ei rasestuta ega eostuta (Ho 9:11), kuid pärast seda pidi tulema paranemine ja armastuse aeg (Ho 14:5). Järelikult ei ole Jumala toimimisviis tegelikult karistus vaid distsipliin.

Prohvetid õhutasid Iisraeli pöörduma tagasi Issanda poole, töötades Tema ustavust nende tagasivõtmises. Nad olid kindlad, et Iisrael pöördub, kuid suhe võib saada ennistatud ainult ühel tingimusel – Jumala rahvas peab Tema juurde tagasi pöördudes hülgama ebajumalateenistuse, kuuletuma Tema käskudele ja toetuma taas täiesti Jehoovale.

Uue lepingu tötused

On küllalt halb, kui naine on oma mehele truudusetu; kuid kasutatud näites oli tegemist naisega, kes müüs enese prostitutsioonile. Kui madal! Ja ometi, nagu nägime, oli Issand üha tahtlik Iisraeli tagasi võtma, üha tahtlik andestama, üha tahtlik purunenud suhte parandama. Ta pidi nad mitte üksnes tagasi võtma, vaid Ta lubas nende heaks tegema isegi rohkem.

Loe Jr 31:31-37 (vaata ka Gl 3:29; He 8:7-13; 10:16, 17). Milline on sõnum muistse Iisraeli jaoks, ja meie jaoks tänapäeval? Milline lootus, millised tötused on siin meie jaoks?

Issand pidi nende patud mitte üksnes andestama; Ta töötas kirjutada oma seaduse nende südamesse ja vajutada selle neile meelde (Jr 31:33). See tekst on evangeeliumi alus, armu saladus. See on uus leping ja see moodustab Tema tötuste aluse kõigile, kes on andnud end Jeesusele usus ja kuulekuses.

Me võime langeda, me võime patustada, me võime teha vigu, kuid – tänu Jeesusele — Jumal ei hülga meid! Jumala lunastusplaan, selle tuum, pakub meile kõigile andestust. Ükski patt pole liiga suur, ükski patune liiga halb, et ei saaks leida andestuse risti jalamil. See oli vastavas kontekstis sõnum, mille Jumal andis muistsele Iisraelile; ja see on meie kontekstis — Kolgata ristilt säravas valguses — sõnum, mis on Issandal Tema tänapäeva rahvale. Isegi kui me oleme „mänginud hooa”, armastab meid meie armastav ja hooliv abikaasa, Issand, ja soovib meid tagasi võtta. Siiski ei sunni Ta meid, vaid selle asemel tõmbab meid „armastuse paeltega” (Ho 11:4).

Kas sina oled mänginud hooa? Oled sa lükanud tagasi Jumala armastuse? Tema sõnad sinule on: „Tule tagasi! Mina parandan ja andestan.” Küsimus praegu on: „Milline on sinu vastus?”

Edasiseks uurimiseks: „Iisraeli osa Vana Testamendi prohveti-kuulutuses”, 4BC 25-38.

„Prohvetikuulutusi, millele maapagulased võisid rajada oma peatse vabanemise lootuse, oli aga teisigi. Neil olid Jeremija kirjutised, kus öeldi selgesti, kui pika aja pärast naaseb Iisrael Babülooniast. „Aga kui seitsekümmend aastat täis saab,” oli Issand öelnud oma saadiku kaudu, „siis ma nuhtlen Paabeli kuningat ja seda rahvast, ütleb Issand, nende süüteo pärast, ja kaldealaste maad, tehes selle igavesti lagedaks.” Jr 25:12. Jumal lubas osutada Juuda jäägile heldust vastusena nende palavatele palvetele. „Ja ma lasen teil mind leida, ütleb Issand ja ma pööran teie vangipõlve ning kogun teid kõigi rahvaste seast ja kõigist paigust, kuhu ma teid olen tõuganud, ütleb Issand, ja toon teid tagasi paika, kust ma lasksin teid vangi viia.” Jr 29:14. — Ellen G. White, „Prohvetid ja kuningad”, lk. 311, 312.

Küsimused aruteluks:

1. Vestelge klassis rohkem küsimuse üle, kuidas paneb patt inimesi tegema rumalaid tegusid. Kuidas on võimalik, et paremast teadmistest hoolimata lubavad inimesed end oma kirgedel kaasa haarata? Mida saame teha, kui üldse, et aidata kedagi, kes on sellel teel alla suundumas?

2. Arutlege Jumala seaduse kui kaitse üle. Mida see tähendab? Kuidas kaitseb see meid? Mille eest see meid kaitseb? Samal ajal ka, miks ei ole ustavus Jumala antud seadusele ja elu põhimõtetele meile mingiks tagatiseks kannatuse vastu?

3. Kolmapäevane osa rääkis õnnest, rõõmust ja rahust, mis tuleneb päästvas suhtes olemisest meie Issandaga. Vestelge selle üle, mis Issanda teenimises toob rõõmu, õnne ja rahu. Jagage oma isiklikke kogemusi. Püüdke üksteiselt õppida. Miks on oluline maailmas täis ebajumalaid (mis tahes moel) keskenduda õnnistustele ja kõigele heale, mis meile Jumala lastena antakse?

Kokkuvõte: Kuigi iisraellased valmistasid Jehoovale pettumuse, ei pea meie nende üle kohut mõistma. Lõppude lõpuks, kui ustavad oleme meie – kes omame neid eeskujuna – oma Issandale antud töotusele?

